

VGM-Plan Sloop Centrale Gelderland

DOCUMENT:

Versie 1
Datum: 27 oktober 2017
Status: Definitief
Opgesteld: 5.1.2e (projectveiligheidskundige)
Gecontroleerd: 5.1.2e (projectleider)
Gecontroleerd: (milieuexpert / vergunningen)
Gecontroleerd: 5.1.2e (toezichthouder)
Vrijgegeven 5.1.2e (projectmanager)

DOCUMENTHISTORIE

Revisie	Omschrijving/belangrijkste wijzigingen	Datum
0.1	Concept	09-11-2016
0.2	Concept aanpassingen/aanvullingen n.a.v. gewijzigde GR09	11-09-2017
0.3	Opmerkingen verwerkt van 5.1.2e	19-10-2017
0.4	Opmerkingen verwerkt van 5.1.2e	27-10-2017
1.0	Definitief	27-10-2017

AFKORTINGEN EN DEFINITIES

Afkorting	Toelichting
AHS	Arbeid Hygiënische Strategie
ALARP	As Low As Reasonable Practicable
LMRA	Laatste Minuut Risico Analyse
PBM	Persoonlijke BeschermingsMiddel(en)
RI&E	Risico-inventarisatie en –evaluatie
TRA	Taak Risico Analyse
V&G	Veiligheid en Gezondheid
VCA	VeiligheidsChecklist Aannemers
VGWM	Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieu

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	6
1.1	Doel, reikwijdte en uitgangspunten	6
1.2	Ligging van het werk en omschrijving werkzaamheden	6
1.3	Contactgegevens	7
1.4	Bevoegd gezag	7
1.5	Bestaande nutsvoorzieningen	7
2	PROJECTOMSCHRIJVING	8
2.1	Sloop productie-eenheid G13 inclusief bijbehorende installaties en gebouwen	8
3	VISIE, MISSIE EN VEILIGHEIDSBELEID	10
3.1	Visie en ambitie	10
3.2	Veiligheidsbeleid	10
3.3	Doelstellingen en prestatie-indicatoren	11
3.4	Register	11
3.5	Key Performance Indicators (KPI's)	12
4	ORGANISATIE	13
4.1	Organisatieschema	13
4.2	Escalatiemodel	14
4.3	Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en competenties	14
5	DOCUMENTMANAGEMENT	19
6	VOORBEIDING, TOEZICHT EN UITVOERING	20
6.1	Structuur RI&E	20
6.2	Projectdocumentenstructuur	21
6.3	VGM-plan project Sloop CG (Schotte)	22
6.4	Plan van Aanpak	22
6.5	Werkplannen	22
6.6	Deelwerkplannen	22
6.7	TRA	22
6.8	TRA-afweegschema	23
6.9	LMRA	24
6.10	Toezicht en veiligheid inspecties	24
6.11	Opvolging van inspecties	24
6.12	Toegang tot de werklocatie	24
6.13	Arbeidstijdenwet	25
6.14	Verkeersregels	25
6.15	Gebruik mobiele telefoon	25
6.16	Toegang via het water / Havenreglement	26
6.17	ENGIE procedures en instructies	26
7	VEILIGHEIDSDOCUMENTATIE	27
7.1	Structuur veiligheidsdocumentatie	27
7.2	Informatiebronnen	27
7.3	Wettelijke eisen	28
7.4	Activiteit specifieke werkplannen	28
7.5	Werkvergunningen	28
7.6	Calamiteitenplan	29
8	VEILIGHEID	30
8.1	Veiligheid – Algemeen	30
8.2	Veiligheid – objectgericht	30
8.3	Externe veiligheid	30
8.4	Hulpverlening	30
9	COMMUNICATIE EN OVERLEGGEN	31
9.1	Project introductie en taalbeheersing	31
9.2	Certificaten	34
9.3	Aansturing onder aanneming	34

9.4	Sanctiebeleid	35
9.5	Melden van ideeën en onveilige situaties	35
9.6	Stimulering positief gedrag.....	35
9.7	Overlegstructuren.....	36
10	OPLEIDING EN TRAINING.....	37
10.1	Opleidingsprogramma	37
10.2	Leidinggevende.....	37
11	NOODSITUATIES	38
11.1	Bedrijfs hulpverleningsplan/calamiteitenplan.....	38
11.2	Voorzieningen	38
11.3	Bedrijfs hulpverlening.....	38
11.4	Alleen werken op locatie	38
12	INCIDENTENONDERZOEK EN –ANALYSE.....	39
12.1	Procedure en onderzoek	39
12.2	Rapportage en vastlegging van ongevallen/incidenten en gevaren.....	39
12.3	Opvolging.....	39
12.4	Dossier	39
12.5	Nazorg.....	39
13	MILIEUMANAGEMENT	40
13.1	Verplichtingen opdrachtnemer	40
13.2	Bewaking milieuaspecten	40
13.3	Slooplawaaï en trillingen	40
13.4	Luchtvervuiling	40
13.5	Management van oppervlaktewater en grondwater	40
13.6	Omgang met brandstoffen en chemische stoffen	41
13.7	Beheersing van potentiële contaminaties/morsingen	41
13.8	Energiemanagement	41
13.9	Afvalmanagement	41
13.10	Ecologie.....	41
Bijlage 1:	Beleidsverklaring ARBO	42
Bijlage 2:	Intentieverklaring opdrachtnemer	43
Bijlage 3:	Brochure Zero tolerance op onveilig gedrag	44
Bijlage 4:	Template “Inspectie/observatie rondgang / werkplekgesprek”	48
Bijlage 5:	Project RI&E.....	49
Bijlage 6:	PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN, ARBEIDSMIDDELEN, GEREEDSCHAPPEN EN FACILITEITEN ...	50
Bijlage 7:	UITVOEREN GRAAFWERKZAAMHEDEN	60
Bijlage 8:	BESLOTEN RUIMTES.....	61
Bijlage 9:	EXPLOSIEGEVAARLIJKE OMGEVING	62
Bijlage 10:	WERKEN MET OF IN DE NABIJHEID VAN (MOGELIJK) RADIOACTIEF BESMETTE (ONDER)-DELEN.....	64
Bijlage 11:	ASBEST EN KERAMISCHE VEZELS	65
Bijlage 12:	OMGANG MET GEVAARLIJKE STOFFEN	66

REFERENTIE DOCUMENTEN

Dit veiligheid-, gezondheid-, en milieuplan is specifiek opgesteld voor het project “Demolition Power Plant Gelderland” en het definieert de kernelementen van het beleid op het gebied van Veiligheid, Gezondheid en Milieu. Als zodanig geldt het voor alle activiteiten die plaats vinden tijdens de uitvoering van het project.

Dit document weerspiegelt de eisen in de actuele Nederlandse wet- en regelgevingen en de veiligheidsvoorschriften van de opdrachtgever. De documenten waarnaar verwezen wordt, omvatten:

- De ARBO-wet
- Het ARBO-besluit
- De arbeidsomstandighedenwet
- ARBO – verordeningen
- ARBO – voorschriften
- De ENGIE beleidsverklaring ARBO
- De wet milieubeheer (Wm)
- De natuurwet (Voormalig ontheffing flora en fauna / natuurbeschermingswet)

Het plan gaat eveneens in op de toepasselijke eisen in de volgende normen en richtlijnen:

- ISO 14001:2015 - Milieumanagementsystemen
- OHSAS 18001:2007 – Managementsystemen voor gezondheid en veiligheid op het werk

1 INLEIDING

1.1 Doel, reikwijdte en uitgangspunten

Dit VGM-plan is een maattuitwerking van de relevante bepalingen van de wet- en regelgeving zoals de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet) en de Wet milieubeheer en aanhangende regelgeving, en sluit aan bij het Arbo- en milieubeleid van ENGIE en is in lijn met de bepalingen in het contract.

Het doel van dit VGM plan Sloop Centrale Gelderland is aan te geven wat de uitgangspunten zijn op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu. Uitvoering van dit VGM-plan borgt een goede zorg voor de arbeidsomstandigheden en het milieu en is een integraal onderdeel van dit project. Tevens is hierin vastgelegd hoe VGM in de projectorganisatie wordt gemanaged en geborgd.

Het VGM-plan is opgesteld voor alle interne betrokkenen, zoals de ENGIE organisatie, als ook voor de externe betrokkenen, zoals (onder)aannemers, leveranciers, Inspectie SZW, bevoegde gezagen en de hulpdiensten.

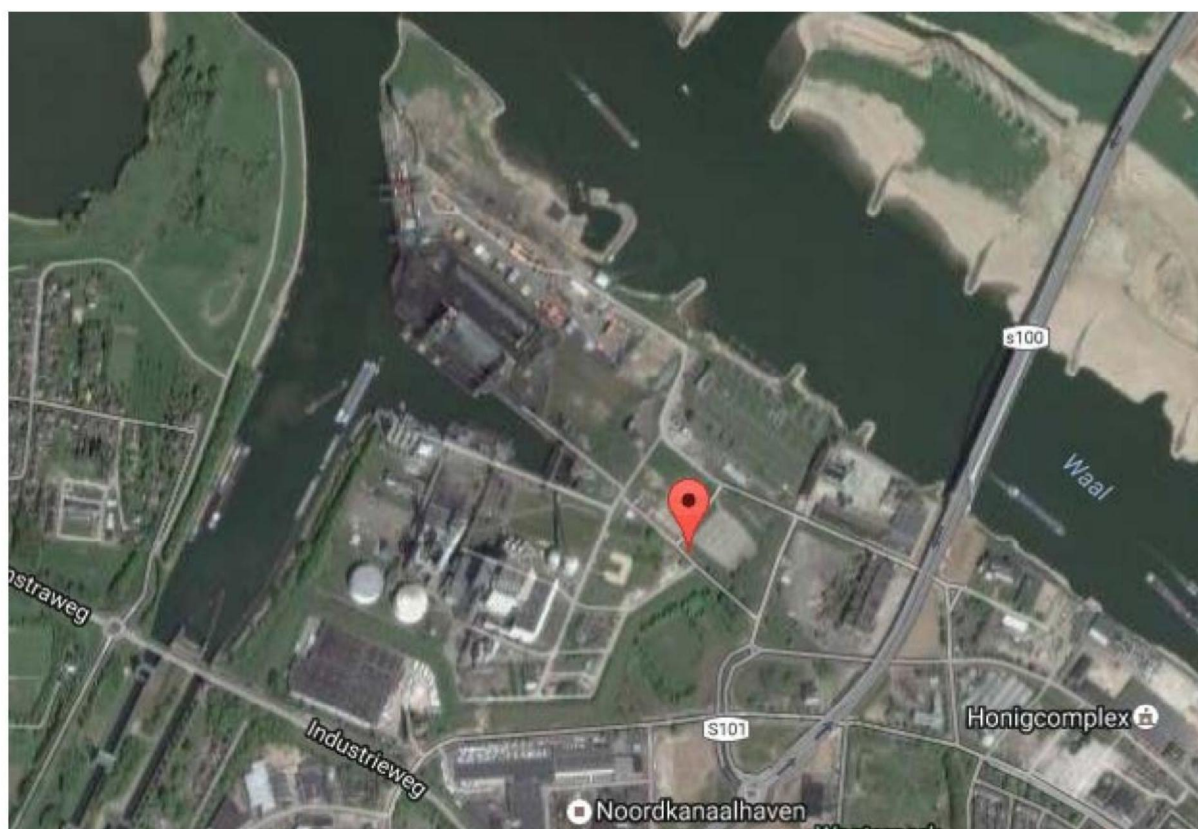
Dit VGM-plan is een overkoepelend plan voor alle activiteiten die te maken hebben met alle sloop gerelateerde activiteiten welke plaats vinden op Centrale Gelderland. Het plan is dynamisch van karakter, in die zin, dat deze regelmatig herzien en bijgesteld zal worden.

Binnen het sloopgebied draagt de opdrachtnemer, de verantwoordelijkheid voor de beheersing van de VGM-risico's bij de uitvoering van het project, en voorzien in de daarvoor benodigde beheersmaatregelen en behermiddelen.

ENGIE formuleert als opdrachtgever in dit VGM-plan de eisen, die zij aan de opdrachtnemer stelt ten aanzien van de beheersing van de VGM-risico's binnen het sloopproject en ziet toe op de correcte uitvoering hiervan.

1.2 Ligging van het werk en omschrijving werkzaamheden

De Centrale Gelderland is gelegen aan de Hollandiaweg 11 te Nijmegen.

1.3 Contactgegevens

Opdrachtgever

Naam ENGIE Generation Centrale Gelderland
 Adres Hollandiaweg 11
 PC/Plaats 6541 BL Nijmegen
 Contactpersoon 5.1.2e (Projectmanager)

1.4 Bevoegd gezag

De kennisgeving sloop bouwwerk is ingediend bij de Inspectie SZW. De actuele versie staat in het documentmanagementsysteem van ENGIE.

Handhavingsbezoeken van het bevoegd gezag worden begeleid door opdrachtgever en opdrachtnemer gezamenlijk. De opdrachtnemer zal ENGIE een kopie geven van elk door het bevoegd gezag aan haar of onderaannemer gezonden proces verbaal, rapportage en opgelegde maatregelen.

Meldingen aan bevoegde gezagen met betrekking tot incidenten en ongevallen geschieden in onderling overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Op de communicatie van incidenten en ongevallen zijn de interne procedures en instructies van ENGIE van toepassing.

1.5 Bestaande nutsvoorzieningen

De volgende ondergrondse nutsvoorzieningen lopen door het terrein.

Leiding	Type
Elektriciteit	240 – 400 volt, 6 kV
Gas	Hoge druk gasleiding
Water	Drinkwater
Telecommunicatie	Data
Overig	Bluswaterleiding

De specifieke locaties van de bestaande ondergrondse leidingen en kabels zijn weergegeven in tekeningen. Voorafgaand aan eventuele grondroerende werkzaamheden dient de opdrachtnemer een KLIC-melding uitvoeren waarin de locatie en status van alle leidingen geverifieerd wordt, voordat begonnen wordt met sloopwerkzaamheden, het vrijmaken van terrein of grondverzetwerkzaamheden.

2 PROJECTOMSCHRIJVING

Vanaf oktober 2017 zullen op locatie Centrale Gelderland diverse projecten uitgevoerd worden. De volgende projecten zullen worden uitgevoerd of worden ontwikkeld om in een latere fase uitgevoerd te worden:

In uitvoering:

- Sloop productie-eenheid G13 inclusief bijbehorende installaties en gebouwen waaronder kolenopslag, kolentransportbanden, koelwatergebouw, afvalstoffenverladingen, opslagtanks, hulpketels, brandblusgebouw, diverse kleine opstallen, dienstengebouw, werkplaats en magazijnen.
- Diverse kleine infrastructurele projecten waaronder:
 - Afkoppelen hoofdgastoevoerleiding
 - Afbakenen toegangsweg RWS
 - Etc.

Realisatie van :

- Uitbreiding zonnepark
- LNG-bunkering
- Biomassa Centrale

In ontwikkeling:

- Plaatsen windturbines

2.1 Sloop productie-eenheid G13 inclusief bijbehorende installaties en gebouwen

De scope van het project "Sloop CG" bestaat uit alle gebouwen, installaties en objecten in 8 door de Opdrachtgever aangewezen zones op het terrein van CG. De Opdrachtnemer zal deze gebouwen, installaties en objecten afbreken tot het niveau van omringend maaiveld/bestrating en de hierbij vrijkomende materialen afvoeren van het terrein. Objecten in/onder de grond, waaronder bestrating, zijn derhalve uitgesloten van de scope. Echter, installaties en objecten in kelders dienen ook afgebroken en afgevoerd te worden. Als een bovengronds object een fundatie heeft van minder dan 30 cm onder omringende maaiveld/bestrating, dan dient de Opdrachtgever dit object in zijn geheel te verwijderen en het achterblijvende gat te vullen met zand. Als een bovengronds object een fundatie heeft van meer dan 30 cm onder omringende maaiveld/bestrating, dan dient de Opdrachtnemer dit object ter hoogte van maaiveld / omringende bestrating door te nemen. Voor overblijvende kelders geldt dat deze niet mogen instorten, niet mogen vollopen met water en moeten worden afgezet met een hekwerk.

Aansluitingen op leidingen dienen te worden afgesloten/afgedopt om instroom of lekkage te voorkomen.

Tevens dienen de drie hoogspanningsmasten inclusief hoogspanningskabels op het terrein van CG te worden verwijderd en afgevoerd. Twee van de drie masten staan buiten de door de Opdrachtgever aangewezen zones (1 in het zonnepark en 1 op de grote parkeerplaats).

In een eventueel vervolgproject van het project "Sloop CG" kan de Opdrachtnemer gevraagd worden om ondergrondse werkzaamheden te verrichten. De scope van deze werkzaamheden bestaat uit het verwijderen van bestrating, kelders, fundaties, kanalen, kabels en leidingen, het saneren van bodem en het aanvullen van gaten in het terrein tot aan omringend maaiveld/bestrating. Dit project zal separaat aanbesteed worden.

In het project "Sloop CG" zijn de volgende gebouwen, installaties en/of objecten expliciet uitgesloten van de scope voor de Opdrachtnemer:

Gebouwen, installaties en/of objecten die **buiten de contouren** vallen van de 8 door de Opdrachtgever aangewezen zones en die expliciet uitgesloten zijn van de scope voor de opdrachtnemer:

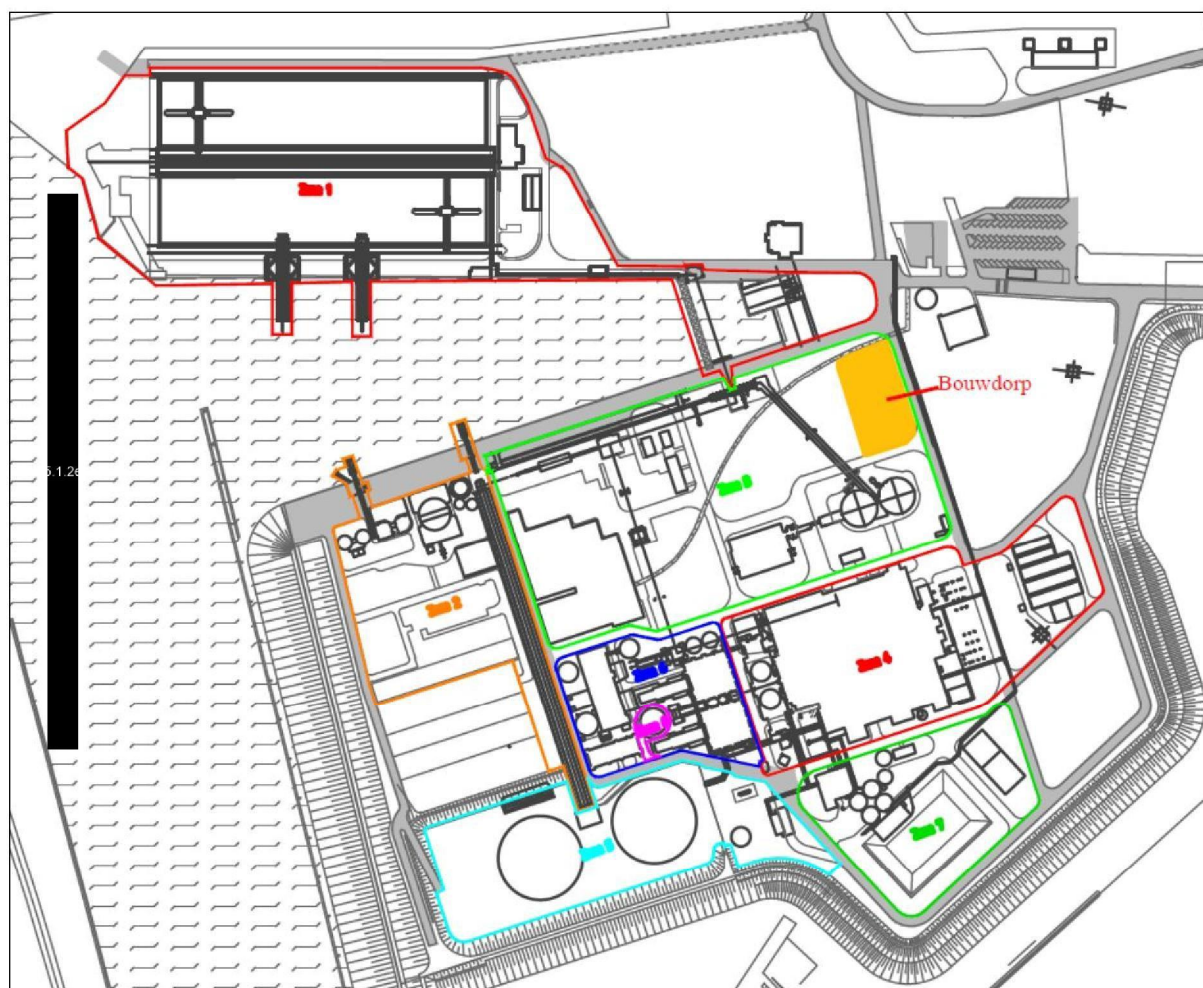
- Hoofdstraten CG (inclusief parkeerterrein).
- Hydranten aan de noord kade en de zuid kade van de haven.
- Infrastructuur voor bewaking/terreinafzetting en randverlichting van CG.
- Ring Main Unit (RMU) voor elektrische voeding van te behouden installaties.
- Zonnepark (bestaand).

- Biomassa Energie Centrale (in ontwikkeling).
- Kabels en leidingen ten behoeve van de dienst LNG bunkering.
- Portiersloge.
- Rijwielstalling en garage.
- Peilbuismarkeringen.

Gebouwen, installaties en/of objecten die **binnen de contouren** vallen van de 8 door de Opdrachtgever aangewezen zones en die expliciet uitgesloten zijn van de scope voor de opdrachtnemer:

- Hoofdstraat aan de noord kade van de haven. Dit is de enige hoofdstraat die (gedeeltelijk) binnen een contour van een sloopzone valt.
- Hydranten aan de noord kade en de zuid kade van de haven.
- Bakerverlichting van de schoorsteen, tijdelijk aangesloten op de terreinverlichting. Tijdens sloop van de schoorsteen komt deze te vervallen.
- Zonnepark (bestaand) waarvan een klein deel van het zonnepark valt binnen Zone 3.
- Gas-reduceerstation.

Zonering sloopterrein

3 VISIE, MISSIE EN VEILIGHEIDSBELEID

3.1 Visie en ambitie

De primaire doelstelling van ENGIE luidt dat persoonlijk (blijvend) letsel en materiele schade voorkomen dient te worden en dat de gezondheid, de veiligheid en het milieu op de werklocatie beschermd moet worden om de ultieme doelstelling van "nul letsels: te verwezenlijken. ENGIE heeft de ambitie om continue te werken aan het veiligheidsbewustzijn bij alle betrokkenen, deze doelstelling willen zij samen bereiken door actief samen te werken met hun opdrachtnemer(s).

Visie: bij onze activiteiten zetten wij ons in om;

- De veiligheid, gezondheid en het welzijn van iedereen die (in)direct bij het project betrokken is, te waarborgen, zoals medewerkers, leveranciers, omwonende enz.
- Tijdens de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden de veiligheid van de hierbij betrokken personen optimaal te waarborgen.
- Schade aan of onnodige belasting van het (leef) milieu te voorkomen.
- Een projectcultuur te creëren waarin het beleid door alle betrokkenen wordt gedragen en consequent wordt uitgevoerd.
- Veiligheid is een zaak van opdrachtgever, opdrachtnemer en onderaannemers.

Missie: wij willen deze uiteengezette visie bereiken door het;

- Samenwerken met onze opdrachtnemer(s), onderaannemers en andere partijen die betrokken zijn bij het bereiken van deze doelstellingen.
- Stimuleren van bewustzijn, kennis en verantwoordelijkheidsbesef op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn voor iedereen die betrokken is bij het project.
- Monitoren en bijsturen van de veiligheidsprestaties door periodieke trendanalyses en het plannen en uitvoeren van werkplekbezoeken en audits.
- Voorbereid zijn op onvermijdelijke restrisico's (weten wat wel en wat niet te doen).
- Creëren en stimuleren van een proactieve veiligheidscultuur waarin veilig gedrag wordt gestimuleerd en beloond.

3.2 Veiligheidsbeleid

Primair is de opdrachtnemer verantwoordelijk voor de coördinatie van de werkzaamheden en de daarmee samenhangende werkzaamheden voor haar medewerkers, onderaannemers en bezoekers. Een en ander is vastgelegd in artikel 3 van de Arbowet. Het veiligheidsbeleid van dit project is simpel: we werken veilig of we werken niet!

We voelen ons verantwoordelijk voor onze veiligheid en de veiligheid van alle betrokkenen. Door onze kennis en ervaring spreken we betrokkenen direct aan op onveilig gedrag. We nemen maatregelen bij onveilig handelen en leggen, indien nodig, het werk stil. We accepteren feedback ongeacht rang of functie en melden (bijna) ongevallen. Het veiligheidsbeleid van ENGIE is nader vastgelegd in een beleidsverklaring (zie bijlage 1).

Door ENGIE zijn 9 regels geformuleerd die levens kunnen redden:

- Ik begeef mij niet onder een hangende last.
- Ik blijf uit de buurt van bewegende voertuigen en machines.
- Ik bevestig mijn harnas als ik op hoogte werk.
- Ik begeef mij alleen in een sleuf als de juiste wandbescherming is aangebracht
- Ik betreed alleen een besloten ruimte als de atmosfeer is gecontroleerd en wordt bewaakt.
- Ik controleer, voor aanvang van het werken met een hittebron, het brand – of ontploffingsgevaar.
- Ik controleer, voordat ik ga werken, altijd eerst de afwezigheid van energie (mechanisch, elektrisch, chemisch, hoge druk, etc.)
- Ik bedien de telefoon of het navigatiesysteem niet terwijl ik rijd of een arbeidsmiddel bedien of gebruik.
- Ik rij of werk niet onder invloed van alcohol of drugs.

3.3 Doelstellingen en prestatie-indicatoren

De gezamenlijke doelstellingen voor het sloop project Gelderland zijn:

- Geen dodelijke slachtoffers of zwaargewonden.
- Voortschrijdend ongevalsfrequentie IF <3.
- Zorgen dat veilig gedrag van werknemers wordt gestimuleerd en beloond en onveilig gedrag wordt ontmoedigd. Het melden van (bijna) ongevallen en gevaarlijke situaties, afwijkingen of potentiële verbeteringen wordt gestimuleerd.
- Gevaren voor werknemers worden, waar mogelijk, bij de bron voorkomen of beperkt. Als dat redelijkerwijs niet mogelijk is, worden collectieve maatregelen genomen. Wanneer collectieve maatregelen niet mogelijk of zeer kostbaar (niet reëel) zijn, worden individuele beschermings maatregelen getroffen c.q. PBM's toegepast (conform arbeids hygiënische strategie).
- Bij de zorg voor veilige arbeidsomstandigheden wordt uitgegaan van de persoonlijke eigenschappen van de werknemer. Hierbij kan gedacht worden aan kennisniveau en communicatieve vaardigheden.
- Er voor zorgdragen dat alle werknemers competent zijn en de juiste opleiding hebben.
- Zorg dragen voor adequate procedures en middelen voor het geval zich een noodsituatie voordoet.
- Continue verbeteren van de prestaties op het gebied van veiligheid.

Deze doelstellingen worden gemonitord door:

- Het meten en bewaken van de algehele prestaties op het gebied van VGM.
- Het stimuleren om onveilige situaties te melden en ideeën ter verbetering in te sturen.
- Het opstellen van activiteit specifieke werkplannen welke voorzien van een RI&E of TRA gericht op het uitvoeren van de specifieke activiteit.
- Het uitvoeren van veiligheidsrondes met doelstelling het verbeteren van veiligheid.
- Voorbereid te zijn op calamiteiten, door een adequate calamiteiten organisatie beschikbaar te hebben.
- Het opnemen van veiligheid gerelateerde KPI's in het hoofdcontract.

3.4 Register

De opdrachtnemer dient een register bij te houden van:

- ongevallen met en zonder letsel
- bijna ongevallen, onveilige situaties en onveilig gedrag
- milieu-incidenten

- ongevalsanalyses
- uitgevoerde toolbox-meetings (kick-off, start-werk-instructie,...)
- acties voortvloeiend uit meldingen en ongevalsanalyses, observatierondgangen, audits, ENGIE heeft te allen tijde inzage in deze registers.

3.5 Key Performance Indicators (KPI's)

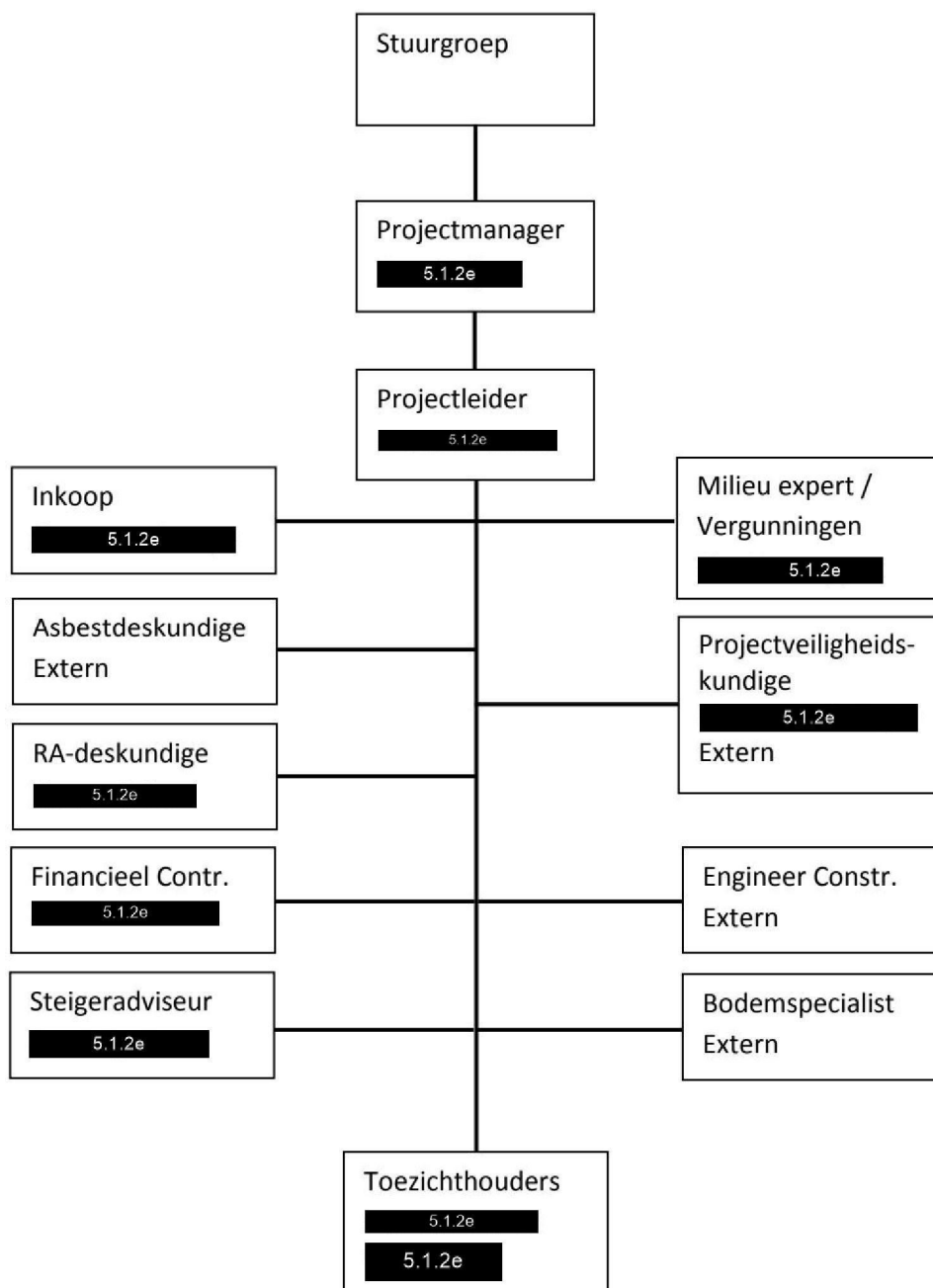
Gedurende het project rapporteert de opdrachtnemer maandelijks (in de derde week van de maand), de onderstaande Key Performance Indicators (KPI's) aan ENGIE:

- Aantal ongevallen met en zonder verzuim
- Aantal bijna ongevallen, gevaarlijke situaties en gevaarlijk gedrag
- Aantal milieu-incidenten
- Aantal ongevallen met verzuim en ongevallen zonder verzuim
- Aantal uitgevoerde observatierondgangen
- Aantal uitgevoerde toolbox-meetings
- Aantal uitgevoerde audits
- Aantal uitgebracht communicatiemateriaal VGM-mededelingen, flyers, ...
- Aantal uitstaande en uitgevoerde actiepunten
- Piek- en gemiddeld aantal aanwezige personen aanwezig
- Aantal gewerkte uren

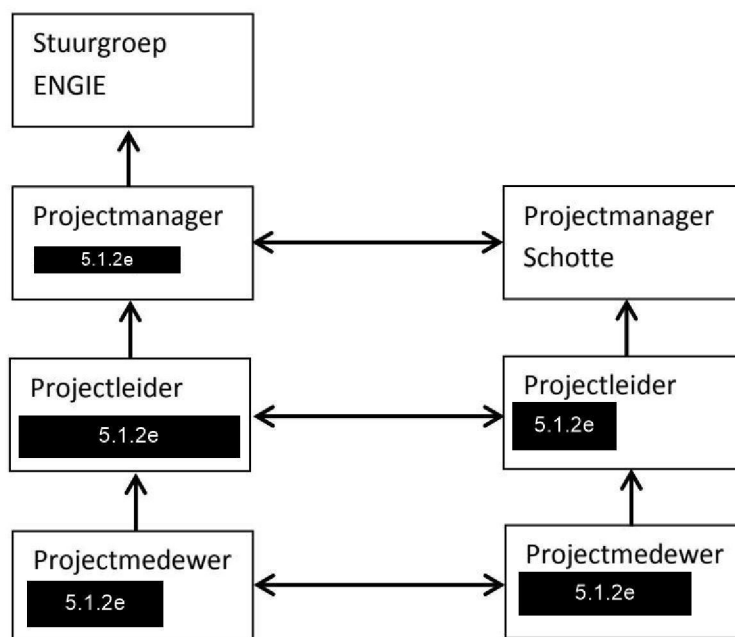
4 ORGANISATIE

4.1 Organisatieschema

4.2 Escalatiemodel

4.3 Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en competenties

4.3.1 Projectmanager

Verantwoordelijkheden:

- Is verantwoordelijk voor het functioneren van de projectmedewerkers van het project
- Legt periodiek verantwoording af aan de stuurgroep
- Leidinggeven door het goede voorbeeld te geven en door gedurende het hele project blijf te geven aan een hoge persoonlijke motivatie ten aanzien van VGM, met name door het project met regelmatige tussenpozen aan VGM inspecties te onderwerpen.
- Verantwoordelijkheid dragen voor het VGM-management, de ontwikkeling en implementatie van het project specifieke VGM plan en voor de algemene VGM-prestatie binnen het project.
- Regelmatig uitvoeren van audits en evaluaties, waarbij de aandacht gericht is op continue verbeteren.
- Formuleren van reële en wenselijke normen, doelstellingen en doelen in relatie tot de VGM vraagstukken en het personeelswelzijn binnen het project.
- Is er verantwoordelijk voor dat er voorzieningen getroffen en gehandhaafd worden voor een aanvaardbare respons bij eventuele noodsituaties.

Bevoegdheden:

- Het delegeren van verantwoordelijkheden en bevoegdheden aan projectmedewerkers, zodat deze zorg kunnen dragen voor de veilige uitvoering van de activiteiten onder hun verantwoordelijkheid en kunnen voldoen aan de bepalingen en de relevante VGM wetgeving en dit project specifieke VGM-plan.
- Is bevoegd om maatregelen te treffen binnen de kaders van het project om de veiligheid van medewerkers en de zorg voor het milieu te borgen.
- Heeft de bevoegdheid om werkzaamheden tijdelijk te laten onderbreken wanneer er afgeweken wordt tot opzichte van de afspraken aangaande veiligheid en milieu.

4.3.2 Projectleider

Verantwoordelijkheden:

- Heeft de dagelijkse leiding van het project
- Is verantwoordelijk voor het veilig en compliant uitvoeren van werkzaamheden
- Is verantwoordelijk voor het veiligstellen van installatiedelen

- Tijdens de gehele duur van het project blijf geven van een sterke persoonlijke motivatie om bij te dragen aan de VGM en actief optreden vanuit het concept dat alle incidenten voorkomen kunnen worden
- Evalueert de maandelijkse VGM rapporten om zeker te stellen dat de vastgelegde acties geïmplementeerd worden
- Is verantwoordelijk voor het toetsen en goedkeuren van de werkplannen van de opdrachtnemer
- Zorg dragen (laten uitvoeren) voor het onderzoek naar ongelukken/incidenten en de afronding en afsluiting van corrigerende/preventieve maatregelen die noodzakelijk zijn
- Rapporteert aan de projectmanager
- Is voorzitter van het projectteam

Bevoegdheden:

- Heeft de bevoegdheid om werkzaamheden tijdelijk te laten onderbreken wanneer er afgeweken wordt tot opzichte van de afspraken aangaande veiligheid en milieu.

4.3.3 Milieuexpert / Vergunningen

Verantwoordelijkheden:

- Ondersteunt en adviseert de projectteamleden op het gebied van milieu, c.q. compliance

Bevoegdheden:

- Heeft de bevoegdheid om werkzaamheden tijdelijk te laten onderbreken wanneer er afgeweken wordt tot opzichte van de afspraken aangaande milieu.

4.3.4 Projectveiligheidskundige

Verantwoordelijkheden:

- Aanmoedigen en beïnvloeden.
- Hulp bij de planning van werken.
- Oordelen.
- Beslissingen nemen over wanneer te helpen en te helpen.
- Gevaar rapporteren.
- Beoordeeld de projectdocumenten op veiligheid en gezondheid op een onafhankelijke wijze.
- Draagt er zorg voor dat werkplannen, risicobeoordelingen en of werkveiligheidsanalyses voor het personeel beschikbaar zijn en dat ze volledig door de personen die het werkproces uitvoeren, volledig worden begrepen.
- Moeten zich bewust zijn van eventuele eisen die in de werkvergunning en de TRA zijn vastgelegd.
- Het houden van toolbox-gesprekken aan personeelsleden om het risicobewustzijn te vergroten en het inzicht in en de naleving van de beheersmaatregelen in het project VGM-plan voortdurend verbeteren.
- Controle of de werkactiviteiten adequaat worden gecontroleerd en alle afwijkingen van de geplande werkmethoden adequaat worden beoordeeld alvorens tot uitvoering over gegaan kan worden.
- Controle op het voorzien en gebruik van de juiste PBM's en dat bij wijzigingen in werkmethoden ook rekening wordt gehouden de noodzaak om de gespecificeerde PBM's-eisen te beoordelen en mogelijk te wijzigen.
- Controle of alle personen voldoende kennis en begrip hebben bij het effectief gebruik en de zorg van de gespecificeerde PBM's.
- Controle of instructies om de gevaarlijke situaties te beperken, door de uitvoerende en de verantwoordelijke van de uitvoerenden volledig begrepen wordt.
- Ondersteunt de projectmanager bij het inrichten en onderhouden van het VGM-beleid in het project
- Ondersteunt en adviseert alle projectteamleden op het gebied van veiligheid
- Toets VGM aspecten in documenten en werkplannen
- Voert aanvullende risicoanalyses en controles uit waar nodig
- Voert inspectie en controle werkzaamheden uit
- Coördineert de veiligheidsrondes en registreert de bevindingen
- Ontwikkeling en implementatie van adequate educatieve programma's over VGM
- Organiseert en voert VGM-audits uit en waar nodig aanbevelingen doen voor verbetering

- Adviseert de projectmanager en projectleider ten aanzien van werkstillegging bij structurele tekortkomingen
- Adviseert t.a.v. veiligheidsbeheerssystemen en toets de kwaliteit
- Zekerstellen dat alle rapporten van ongevallen/incidenten, VGM statistieken, VGM dossiers en registratie, rapporten van werkbesprekingen en toolboxmeetings opgesteld worden volgens de eisen die daaraan gesteld worden
- Onderzoek plegen (of daarbij assisteren) naar alle werk gerelateerde letsels, door het werk veroorzaakte ziektes, incidenten en gevaarlijke voorvallen (bijna-ongevallen).
- Beoordelen competenties van de H & S-deskundigen, toezichthouders, voorlieden en leidinggevendenden van de contractanten.

Bevoegdheden:

- Heeft de bevoegdheid om werkzaamheden tijdelijk te laten onderbreken wanneer er afgeweken wordt tot opzichte van de afspraken aangaande veiligheid.

4.3.5 Toezichthouders

Verantwoordelijkheden:

- Is houder van de werkvergunning
- Voert werk uit of laat werk uitvoeren
- Handelt bij calamiteiten volgens lokaal noodplan
- Contactpersoon voor de onder zijn verantwoording uit te voeren werkzaamheden door derden
- Houdt op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu toezicht op de uitvoering van de werkzaamheden
- Hebben gedurende de duur van het project een ook naar buiten toe zichtbare persoonlijke inzet in het belang van VGM
- Zorg dragen voor de supervisie op de werklocatie
- Heeft rechtstreeks contact met de projectleider en veiligheidkundige bij acute onveilige of milieubedreigende situaties
- Heeft kennis van de eisen in alle relevante werkprocedures van ENGIE
- Deelname aan de implementatie van het VGM voorlichtingsprogramma (kick-off, star-werk-instructie, ...) en toezicht houden op de toolboxmeetings van de opdrachtnemer
- Adviseren en ondersteuning van de werknemers op de locatie om persoonlijk letsel, materiele-, brand-, milieu -schades te voorkomen en om de veiligheid bij de uitvoering van de werkzaamheden te bevorderen
- Neemt deel aan het operationele overleg tussen ENGIE en de opdrachtnemer.

Bevoegdheden:

- Heeft de bevoegdheid om werkzaamheden tijdelijk te laten onderbreken wanneer er afgeweken wordt tot opzichte van de afspraken aangaande veiligheid en milieu.

4.3.6 Asbestdeskundige

Verantwoordelijkheden:

- Geven vanuit hun vakgebied ondersteuning aan het project.

Bevoegdheden:

- Heeft de bevoegdheid om werkzaamheden tijdelijk te laten onderbreken wanneer er afgeweken wordt tot opzichte van de afspraken aangaande veiligheid en asbest.

4.3.7 Engineer Constructie

Verantwoordelijkheden:

- Geven vanuit hun vakgebied ondersteuning aan het project.

Bevoegdheden:

- Nader te specificeren.

4.3.8 Steigeradviseur

Verantwoordelijkheden:

- Geven vanuit hun vakgebied ondersteuning aan het project.

Bevoegdheden:

- Heeft de bevoegdheid om werkzaamheden tijdelijk te laten onderbreken wanneer er afgeweken wordt tot opzichte van de afspraken aangaande veiligheid.

4.3.9 Bodemspecialist

Verantwoordelijkheden:

- Geven vanuit hun vakgebied ondersteuning aan het project.

Bevoegdheden:

- Adviseert het projectteam.

4.3.10 Inkoper

Verantwoordelijkheden:

- Geven vanuit hun vakgebied ondersteuning aan het project.

Bevoegdheden:

- Nader te specificeren.

4.3.11 Financieel Controller

Verantwoordelijkheden:

- Geven vanuit hun vakgebied ondersteuning aan het project.

Bevoegdheden:

- Nader te specificeren.

4.3.12 Opdrachtnemer

Van de opdrachtnemer wordt verwacht;

Verantwoordelijkheden:

- Gedurende de hele duur van het project een ook naar buiten toe zichtbare inzet in het belang van veiligheid
- Werken volgens de gedachte dat alle ongevallen en incidenten voorkomen kunnen worden
- Zekerstellen dat de eigen organisatie en alle contractanten (ZZP'ers, onderaannemers, uitzendorganisaties etc.) onder hun controle volledig voldoen aan alle relevante wetgeving, normen en het project specifieke VGM plan.
- Zorg dragen voor de gezondheid en veiligheid van alle eigen werknemers (inclusief inhuur) op de locatie
- Veiligstellen dat de gezondheid en veiligheid van anderen op de locatie niet benadeeld wordt door de manier waarop de opdrachtnemer haar activiteiten uitvoert
- Zekerstellen dat onderzoek wordt verricht naar ongelukken/incidenten en dat corrigerende/preventieve maatregelen genomen worden. Kopieën van de rapporten dienen ingediend te worden bij de ENGIE projectmanager, binnen de in dit document vermelde tijdslimieten.
- Evaluatie van de rapporten van onderzoeken naar ongelukken/incidenten om zeker te stellen dat corrigerende/preventieve maatregelen geïmplementeerd en geëvalueerd worden
- Zekerstellen dat voorzieningen worden getroffen voor adequate en tijdige noodhulp

Bevoegdheden:

- Nader te specificeren.

4.3.13 Werknemers

Van alle medewerkers in het project wordt verwacht dan men;

Verantwoordelijkheden:

- Zich persoonlijk en open inzet voor VGM voor de hele duur van het project
- Zijn verantwoordelijkheid neemt voor de eigen gezondheid en veiligheid en voor die van collega's
- De instructies naleeft die worden gegeven om VGM te bevorderen en negatieve beïnvloeding tegen te gaan
- Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) en alle getroffen veiligheidsvoorzieningen op een correcte manier gebruikt
- Onmiddellijk melding doet van alle ongevallen/incidenten, bijna-ongevallen of gevaarlijke voorvallen aan de direct leidinggevende
- Fit en in een goede toestand op het werk verschijnt, vrij van vermoeidheid en vrij van de effecten van alcohol, drugs of andere verboden stoffen
- Aanwezig is en actief deelneemt aan VGM initiatieven, observaties, trainingssessies en voorlichting.

Bevoegdheden:

- Nader te specificeren.

5 DOCUMENTMANAGEMENT

Formele projectdocumenten dient via de projectleider gedistribueerd te worden. De projectleider dient er zorg voor te dragen dat de betreffende projectmedewerkers geïnformeerd worden. De archivering geschied op de hiervoor beschikbare Share ``Amovering Centrale Gelderland``.

Rollen, verantwoordelijkheden, versiebeheer, borging etc. is vastgelegd in de Procedure Documentbeheer projectdocumenten van ENGIE.

Binnenkomende projectdocumenten dienen door de contractanten altijd ook gemaild te worden naar de centrale projectmailbox.

Op de share zal een overzicht geplaatst worden waarin de statussen van de werkplannen zichtbaar gemaakt wordt en opgevolgd kan worden.

Werkvergunningen worden voorbereid en uitgegeven via het SAP-systeem. Zie hiervoor hoofdstuk 7.5.

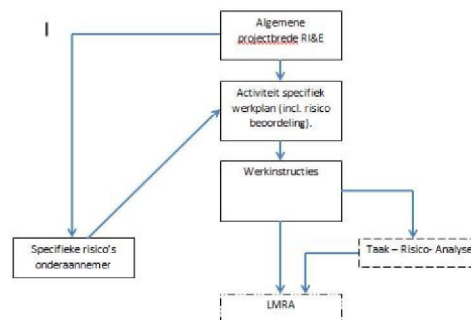

6 VOORBEIDING, TOEZICHT EN UITVOERING

6.1 Structuur RI&E

De doelstellingen voor het uitvoeren van een RI&E zijn als volgt:

- Inzicht krijgen in de gevaren en risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid -en milieu welke verbonden zijn aan de werkzaamheden c.q. activiteiten die uitgevoerd worden op het project.
- Het formuleren van beheersmaatregelen om veiligheids- en milieu risico's te voorkomen, te beperken of beheersbaar te maken, volgens de Arbeid Hygiënische Strategie (AHS).
- Voeren van een zo veilig mogelijk beleid op het gebied van veiligheid, gezondheid -en milieu.
- Het voldoen aan wettelijke verplichtingen op veiligheid –en milieu gebied (Arbowet en onderliggende wet -en regelgeving).

Het identificeren, evalueren en beheersen van risico's is een cyclisch (steeds herhalend) proces.

Bij de aanbesteding van het project is een Hazdem meegezonden met de globale VGM risico's die zich kunnen voordoen tijdens het project.

De opdrachtnemer zal de specifieke risico's in de uitvoeringsfase definiëren in een werkplan waar een RI&E als vast onderdeel is opgenomen. Voor specifieke risico's zal een aanvullende Taak Risico Analyse uitgevoerd moeten worden door de opdrachtnemer.

Bij dit VGM plan is in samenwerking tussen opdrachtgever en opdrachtnemer een project specifieke RI&E opgesteld (zie bijlage 5). In de algemene project brede RI&E alsmede de activiteit specifieke RI&E wordt aantoonbaar het principe As Low As Reasonable Practicable (ALARP) gehanteerd door de Arbeid Hygiënische Strategie (AHS) toe te passen. Dit door maatregelen per niveau aan te geven. Risico's moeten zoveel mogelijk worden aangepakt bij de bron.

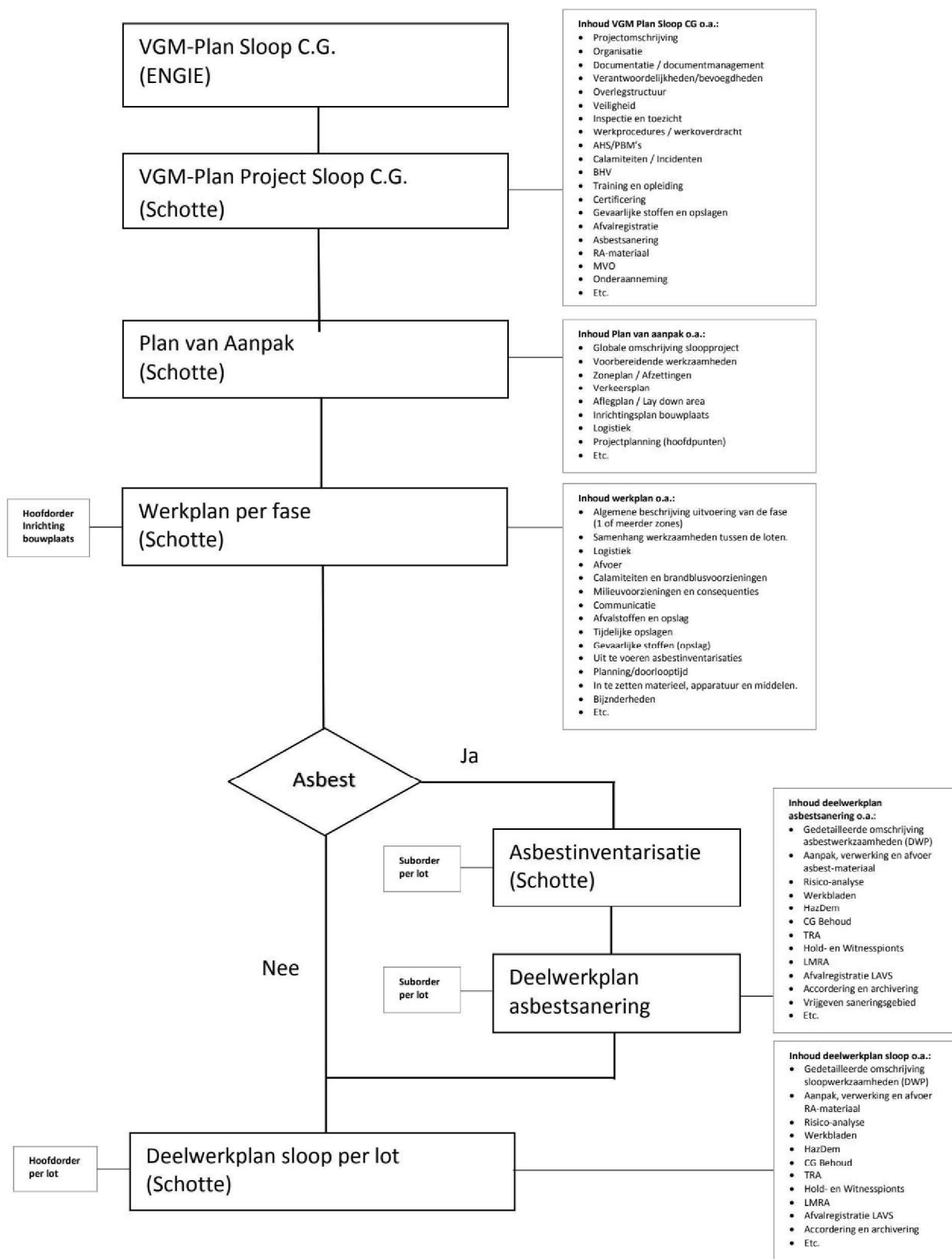
Hierbij gelden de volgende (AHS) niveaus bij de aanpak:

1. Bepaal bronmaatregelen; elimineer het risico indien mogelijk bij de bron.
2. Pas collectieve bescherming toe.
3. Pas individuele maatregelen toe.
4. Gebruik Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM).

Het is uiteraard mogelijk dat er meerdere maatregelen nodig zijn. Ook al is het risico zo veel mogelijk beheerst bij de bron, kan het nog steeds noodzakelijk zijn om specifieke PBM toe te passen. Alle gekozen maatregelen dienen vastgelegd te worden in de RI&E waarna het rest risico wordt bepaald.

6.2 Projectdocumentenstructuur

6.3 VGM-plan project Sloop CG 5.1.2e

Voordat de contractant begint met de fysieke voorbereidingen op het sloopterrein, dient de contractant een VGM-plan op te stellen en deze ter goedkeuring aan ENGIE te sturen. Onderdelen welke beschreven dienen te worden in het VGM-plan Sloop CG van de contractant zijn aangegeven in het projectdocumentstructuuroverzicht in hoofdstuk 6.2.

6.4 Plan van Aanpak

In dit plan, wat opgesteld wordt door de contractant, wordt in hoofdlijnen beschreven wordt wat de leveringsomvang is van het gehele sloopproject en welke fysieke voorzieningen er worden getroffen. Onderdelen welke beschreven dienen te worden in het Plan van aanpak van de contractant zijn aangegeven in het projectdocumentstructuuroverzicht in hoofdstuk 6.2.

6.5 Werkplannen

Het sloopterrein is opgedeeld in 8 zones. In deze zones zitten meerdere loten. Vervolgens is het project opgedeeld in (sloop)fases. In een fase kunnen 1 of meerdere zones zitten die gesloopt gaan worden. Voorafgaand aan het uitvoeren van de specifieke activiteiten wordt een werkplan per sloopfase opgesteld door de opdrachtnemer. In dit werkplan worden de werkzaamheden beschreven die een sloopfase betreffen. Naast deze werkplannen wordt per lot een deelwerkplan opgesteld. Onderdelen welke beschreven dienen te worden in het werkplan zijn aangegeven in het projectdocumentstructuuroverzicht in hoofdstuk 6.2

6.6 Deelwerkplannen

Per lot dient een gedetailleerd deelwerkplan aangeleverd te worden. Hierin wordt beschreven hoe het betreffende lot gesaneerd respectievelijk gesloopt gaat worden. Onderdelen welke beschreven dienen te worden in het deelwerkplan zijn aangegeven in het projectdocumentstructuuroverzicht in hoofdstuk 6.2

In geval van bijzondere hoog risicovolle activiteiten dient een TRA wordt uitgevoerd als onderdeel van het deelwerkplan. In geval van onder aanneming dienen de door hun uitgevoerde werkzaamheden en specifieke risico analyse een integraal onderdeel te vormen van het werkplan opgesteld door de opdrachtnemer.

6.7 TRA

Een TRA (Taak Risico Analyse) wordt opgesteld wanneer:

- Het nieuwe werkzaamheden betreft waar de risico's in de project RI&E en RI&E bijgevoegd bij het werkplan niet zijn beoordeeld.
- Bij werkzaamheden die in de RI&E of ENGIE werkinstructie op voorhand zijn gedefinieerd als TRA-plichtig. Een TRA wordt uitgevoerd wanneer werkzaamheden plaatsvinden die onaanvaardbare risico's met zich meebrengen op het gebied van veiligheid. Zie TRA-afweegschema

Een TRA bevat als minimum:

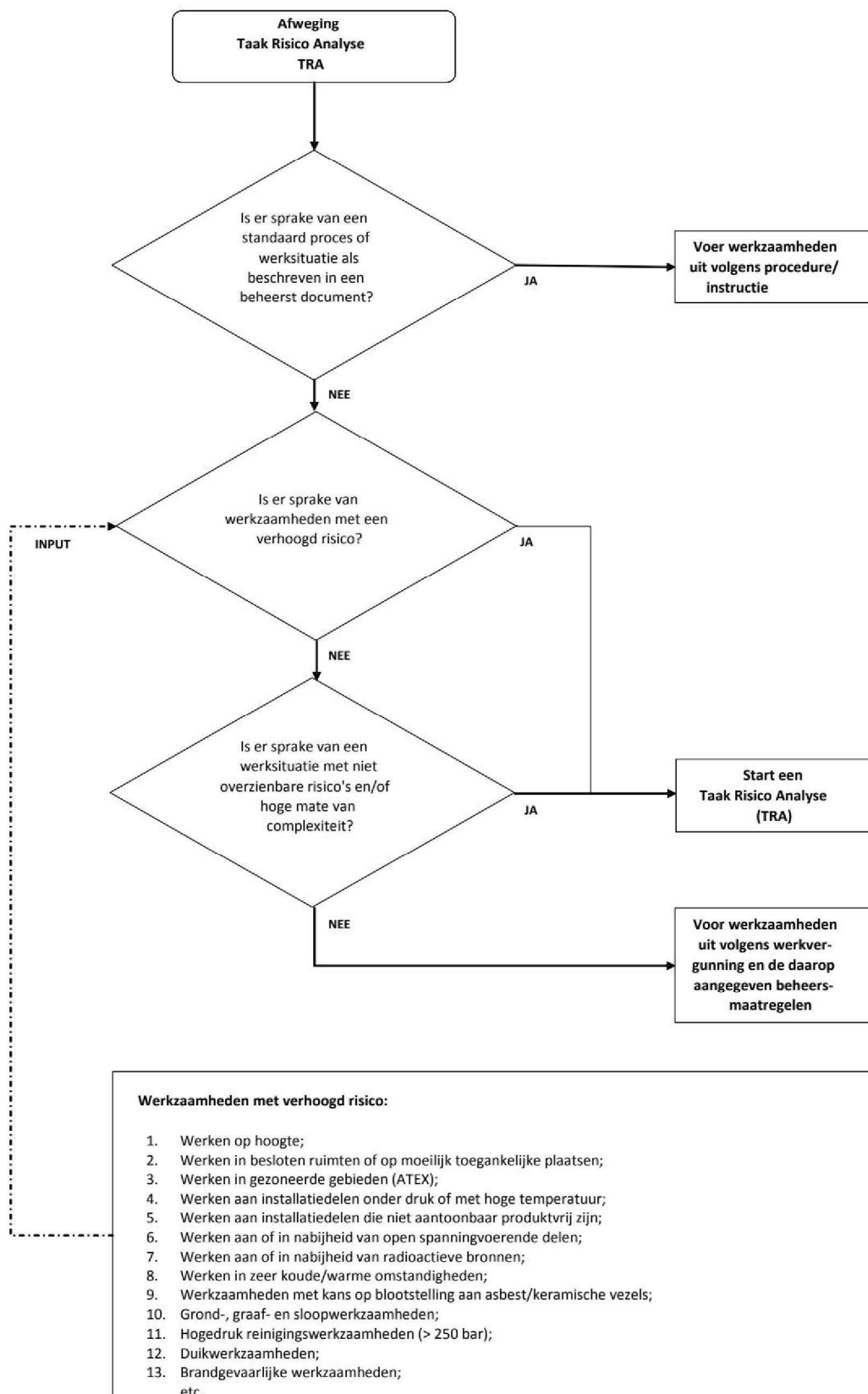
- De uit te voeren taken;
- Aan de taken verbonden risico's;
- Inschatting risiconiveau
- Te nemen beheersmaatregelen (hierbij wordt de arbeid hygiënische strategie toegepast).
- Restrisiko
- Inschatting niveau restrisiko

De inschatting van de risico's dient bepaald te worden door middel van de Finne & Kinney-methode.

Bij verandering in de inrichting van de werkplek die leiden tot verschuiving van de risico's wordt de TRA geactualiseerd en indien nodig maatregelen getroffen.

6.8 TRA-afweegschema

6.9 LMRA

Voor aanvang van de werkzaamheden dienen de medewerkers een LMRA (Laatste Minuut Risico Analyse) uit te voeren. Dit is de laatste check op de veiligheid van de werkplek voor aanvang van de werkzaamheden. Bevindingen tijdens de LMRA dienen vastgelegd te worden in een startwerkinstructie. De medewerkers kunnen dit doen aan de hand van de volgende vragen:

- Weet ik zeker aan welk installatiedeel ik moet werken?
- Is mijn werkplek schoon en veilig?
- Is de werkvergunning en het werkplan besproken?
- Weet ik precies wat mijn werkzaamheden zijn en welke risico's er verbonden zijn aan de uitvoering van mijn werkzaamheden?
- Zijn installatiedelen veiliggesteld volgens de werkvergunning?
- Zijn beheersmaatregelen getroffen volgens de werkvergunning?
- Zijn arbeidsmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen gekeurd en geschikt voor mijn werkzaamheden?
- Wat kan er nog fout gaan? Welke gevaren zijn er?
- Wat is hier de oorzaak van?
- Kan er iets gedaan worden om het risico weg te nemen?
 - Zo nee, dan TRA uitvoeren.
 - Zo ja, maatregelen nemen waardoor er veilig gewerkt kan worden.
- Weet u waar u om hulp kunt vragen, indien nodig.

Bij niet positief beantwoorden van de vragen, dienen zij dit te bespreken met hun direct leidinggevende. Zodra de onveilige situatie is opgelost kan er gestart worden met de werkzaamheden. Medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor het uitvoeren van een LMRA. Binnen ENGIE wordt van het uitvoeren van een LMRA gestimuleerd door het uitdelen van kaartjes.

6.10 Toezicht en veiligheid inspecties

Op het project worden diverse werkplekinspecties uitgevoerd door verschillend functieniveaus, door zowel opdrachtgever en opdrachtnemer. Binnen het project worden verschillende rondgangen gelopen:

- VOR-rondes (Veiligheid Observatie Ronde) door de teams samengesteld uit:
 - projectteamleden ENGIE
 - projectmedewerkers hoofdcontractant
 - leidinggevenden van de onderaannemer.

De planning wordt bewaakt door de project veiligheidskundige. Minimaal vinden er twee rondgangen per maand plaats. Deze rondgangen zullen worden vastgelegd op het hiervoor bedoelde formulier (zie bijlage 4) en worden gearcheeerd in het projectarchief. De bevindingen worden op het formulier geregistreerd en geclassificeerd op potentieel risico (hoog, middel, laag).

- Algemene veiligheidsinspecties door de project veiligheidskundigen en toezichthouders/ uitvoerders van opdrachtgever en opdrachtnemer. Deze rondgangen zullen dagelijks plaatsvinden.

Als standaard werkwijze wordt binnen het project gehanteerd dat eventuele geconstateerde bevindingen ter plekke worden doorgesproken met de verantwoordelijke uitvoerder. De uitvoerder neemt daarop direct maatregelen om de geconstateerde gebreken te verhelpen.

6.11 Opvolging van inspecties

De operationeel leidinggevende zorgen er in beginsel voor dat de geconstateerde bevindingen alsmede de corrigerende dan wel preventieve maatregelen worden vastgelegd, besproken met de medewerkers en worden afgehandeld. Afwijkingen zullen gerapporteerd worden in het incidentenoverzicht wat gearcheeerd wordt op de projectshare.

6.12 Toegang tot de werklocatie

Het projectterrein van ENGIE is niet vrij toegankelijk en wordt buiten werktijd (07.00 – 17.00 uur) afgesloten. Het terrein is alleen te betreden wanneer men in het bezit is van een ENGIE toegangspas. Deze toegangspas kan men verkrijgen, na het volgen van de introductie, bij de aanwezige bewaking. De bewaking is op werkdagen aanwezig van 06.30 – 17.30 uur.

Bij het aanvoeren van materialen, gereedschappen of uitrustingen is het vereist dat een volledige lijst van de voertuiglading en de nodige keuringsattesten getoond wordt. De vervaldatum van keuringen dienen op de materialen, gereedschappen of uitrusting te zijn aangegeven.

6.13 Arbeidstijdenwet

ENGIE beschikt over een beheerssysteem om te verzekeren dat haar medewerkers en die van opdrachtnemers werken binnen de regels van de Arbeidstijdenwet.

Naast het handhaven van de wettelijke regels van de Arbeidstijdenwet, dient de opdrachtnemer, bij het inzetten van alle eigen en niet eigen medewerkers waaronder b.v. onderaannemers, ZZP'ers, gedetacheerden, inhuur etc. rekening te houden met de belasting van lange reistijden (zorgplicht Arbeidsomstandighedenwet).

6.14 Verkeersregels

Op en rond het project terrein zijn de normaal geldende wettelijke verkeersregels van toepassing.

Alle auto's moeten geparkeerd worden op het daarvoor aangewezen terrein buiten de slooplocatie. Uitzondering zijn voertuigen die gebruikt worden voor de sloopwerkzaamheden. Motorvoertuigen en andere mobiele uitrusting mogen niet geparkeerd worden bij uitgangen van gebouwen, looproutes, op routes t.b.v. hulpverlening, voor brandkranen en mogen het doorgaande verkeer niet belemmeren.

De maximale snelheid op de projectlocatie is 15 km/h. Bijzondere verkeersbewegingen (b.v. achteruitrijden, keren etc.), en zwaar transport zal zoveel mogelijk worden beperkt en waar dit niet kan worden voorkomen zal dit onder begeleiding plaatsvinden.

Alle voertuigen op de locatie dienen – waar mogelijk- voorzien zijn van zowel visuele als akoestische alarmen die waarschuwen voor achteruitrijdende voertuigen.

Het is niet toegestaan om op welke manier dan ook bovenop of aan de zijkant van voertuigen mee te rijden mits het voertuig hiervoor is uitgerust.

Door de contractor dient op het sloopterrein de verkeersstromen (voetgangers versus gemotoriseerd verkeer) afgebakend te worden d.m.v. hekwerken. Het verkeersplan dient de goedkeuring van ENGIE te verkrijgen.

Transport van en naar de locatie kan plaatsvinden tussen 's morgens tussen 07.00 en 's avonds 17.00 uur. Afwijkingen zullen in overleg met het projectteam bepaald worden.

6.15 Gebruik mobiele telefoon

Het gebruik van een mobiele telefoon, waaronder het gebruik van een GSM/smart Phone (bellen, appen, facebook, mailen, etc) is niet toegestaan:

- op een gemotoriseerd voertuig zoals een kraan, hoogwerker, vorkheftruck etc.
- tijdens het bedienen van arbeidsmiddelen
- tijdens het uitvoeren van (fysieke) werkzaamheden

Indien men gebruik wenst te maken en of bij eventuele noodzaak gebruik te maken van een GSM/smart Phone, dan:

- dient men het werk te ontbreken en
- geen andere werkzaamheden of handelingen uit te voeren en
- naar een veilige (buiten de werkzone gelegen) plek te gaan.

6.16 Toegang via het water / Havenreglement

Transport dat via het water gaat plaatsvinden, dient minimaal 2 werkdagen vooraf te worden gemeld bij de contactpersoon/havenmeester van ENGIE. Naast het havenreglement Groene Delta van Nijmegen zijn de onderstaande zaken van toepassing:

Voordat de schipper aanmeert dient hij zich telefonisch te melden bij de bewaking, via telefoonnummer 088-7693400. De schipper dient hierbij het volgende op te geven:

- Naam van het vaartuig;
- Aard van de te lossen of in te nemen lading;
- Naam en mobiel telefoonnummer van de schipper;
- Naam contactpersoon van ENGIE.
- Aantal personen aan boord.
- Aantal minderjarigen aan boord.

Als de werkzaamheden van de schipper gereed zijn, meldt hij zich bij de contactpersoon/havenmeester van ENGIE en meldt hij zich telefonisch af bij bewaking.

Het is verboden:

- de steiger en of kade met een grotere snelheid aan te varen dan voor het besturen en het veilig afmeren van het vaartuig nodig is;
- roet, dampen, gassen, stof of stoom uit het vaartuig te laten ontsnappen tenzij zeker gesteld is dat daardoor geen gevaar, schade of hinder ontstaat;
- (huishoudelijk) afval achter te laten;
- brandstof te bunkeren aan de steiger en of kade. Uitzondering is het bunkeren van LNG (zie havenreglement);
- bij overnachting aan boord mag het schip niet worden verlaten;
- Indien men het terrein wil verlaten dient men zich te melden bij bewaking.

Zonder toestemming van de contactpersoon/havenmeester van ENGIE is het verboden;

- Voorzieningen of voorwerpen in, onder of boven water te hebben of aan te brengen, indien daardoor gevaar, schade of hinder kan ontstaan behoudens en voor zo ver het betreft scheepstoebehoren en voorzieningen die dienen, en als zodanig in gebruik zijn, om een vaartuig te laden of te lossen.

De schipper is verplicht zorg te dragen dat zijn vaartuig, zolang het een ligplaats inneemt, is vastgemaakt met deugdelijke afmeerkabels of trossen en dat de lengte hiervan tijdig aangepast wordt.

6.17 ENGIE procedures en instructies

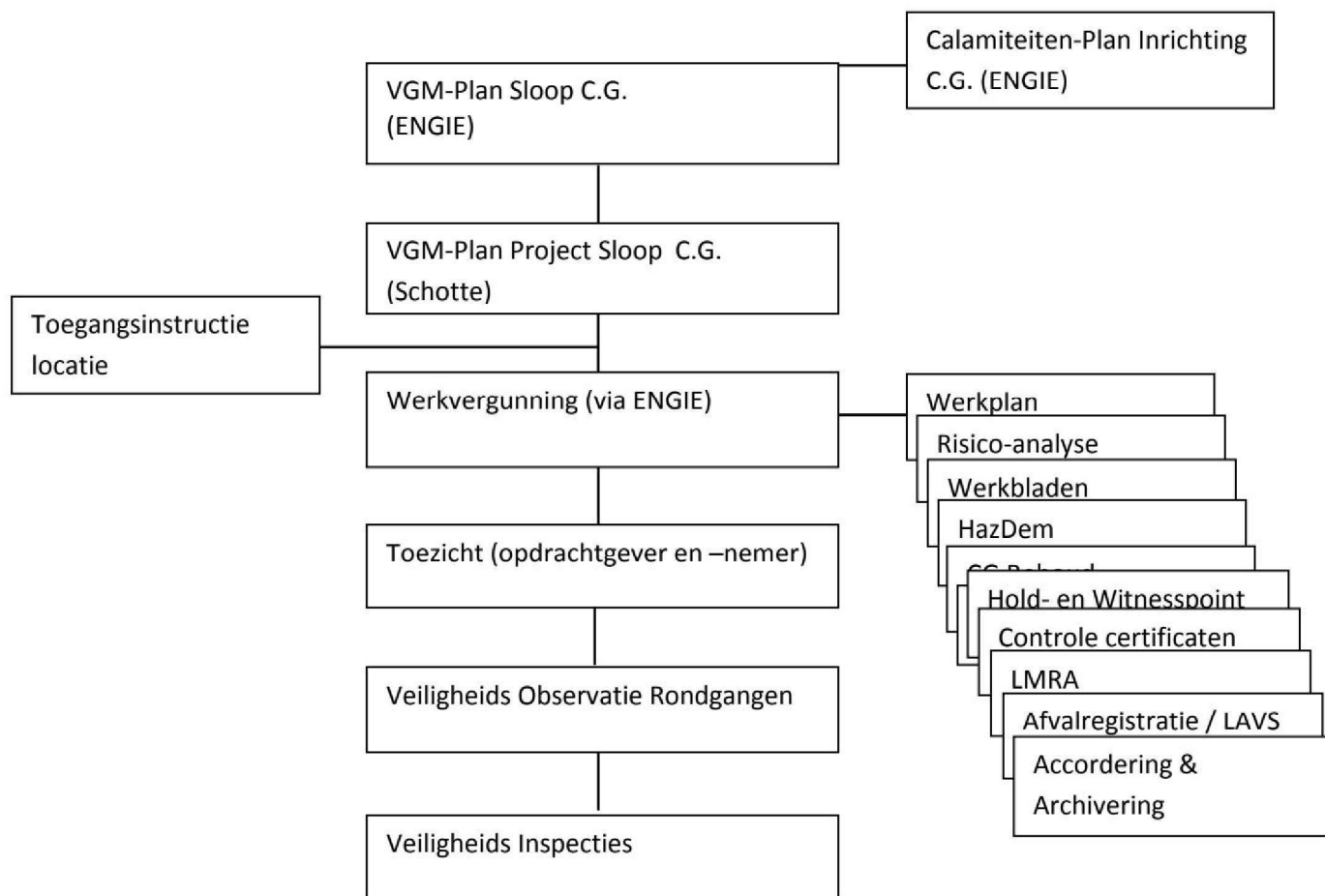
Om werkzaamheden op ENGIE locaties te mogen uitvoeren, dient men de instructies en procedures op te volgen welke opgenomen zijn in bijlage 6 tot en met 12.

7 VEILIGHEIDSDOCUMENTATIE

7.1 Structuur veiligheidsdocumentatie

Hieronder is de structuur van het project op het gebied van veiligheid schematisch weergegeven.

Alle activiteiten worden nader uitgewerkt in activiteit specifieke werkplannen en deelwerkplannen. Onderaannemers conformeren zich aan het Calamiteiten-Plan Sloop Centrale Gelderland (opdrachtgever) en het VGM-Plan Sloop Centrale Gelderland (opdrachtgever). De opdrachtnemer dient een VGM plan uitvoeringsfase op te stellen wat door ENGIE beoordeeld en goedgekeurd dient te worden. De uit te voeren werkzaamheden zullen als mede input dienen voor de werkplannen die opgesteld wordt voor de specifieke werkzaamheden.

7.2 Informatiebronnen

De project Veiligheidskundige van ENGIE heeft toegang tot relevante informatiebronnen, zoals de Arbowet, Arbobesluit, Arboregeling, Arbocatalogus en (beperkte) toegang tot normen.

De projectleiding (opdrachtgever en opdrachtnemer) zijn ervoor verantwoordelijk dat op de werklocaties de juiste veiligheidsinformatie aanwezig is voor aanvang van de werkzaamheden, bijvoorbeeld de opgestelde activiteit specifieke werkplannen, werkinstructies en taak-risico-analyses. Tijdens VGM-inspecties wordt dit steekproefsgewijs getoetst.

7.3 Wettelijke eisen

De projectveiligheidskundige toetst de (deel)werkplannen op van toepassing zijnde wettelijke veiligheidseisen, normen en richtlijnen.

Mocht gedurende de werkzaamheden geconstateerd worden dat niet aan wet- en regelgeving is voldaan, dan wordt hierop direct actie ondernomen door de projectleiding. Een adequate afhandeling dient te worden geregistreerd en bewaakt.

7.4 Activiteit specifieke werkplannen

Het doel van de (deel)werkplannen is om op operationeel niveau te beschrijven o.a. welke werkzaamheden worden uitgevoerd, op welke locatie, door wie de werkzaamheden worden uitgevoerd (evt. onderaannemers), hoe de veiligheid, de gezondheid en het milieu tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden wordt geborgd.

Voor de (deel)werkplannen is een standaard format opgesteld door de opdrachtnemer, die gebruikt moet worden en specifiek gemaakt dient te worden.

Voor uitvoering van de werkzaamheden worden de (deel)werkplannen beoordeeld door ENGIE. Het beoordelen van de werkplannen wordt aantoonbaar gemaakt door e-mail correspondentie en behandeld als binnengekomen stukken tijdens het projectoverleg.

Verantwoordelijken:

- Opsteller: Opdrachtnemer uitvoerder
- Controle: ENGIE toezichthouders,
Projectveiligheidskundige,
Asbestdeskundige,
Milieuexpert / Vergunningen,
Projectleider
- Vrijgave: ENGIE projectleider

7.5 Werkvergunningen

Om werkzaamheden op de locatie te mogen uitvoeren, dient een werkvergunning aangevraagd te worden bij ENGIE. Van alle werkzaamheden wordt in de voorbereiding een risico-inschatting gemaakt door de contractant welke beoordeeld en goedgekeurd wordt door het projectteam van ENGIE.

Indien er sprake is van een verhoogd risico, moet er een uitgebreide risicoanalyse gemaakt (TRA).

De toezichthouder van ENGIE vraagt het werk aan door middel van de VSA (in SAP).

De projectleider van ENGIE beoordeelt de vrijerschakelaanvraag op duidelijkheid en volledigheid.

Bij een niet duidelijke of niet volledige vrijerschakelaanvraag komen de toezichthouder en projectleider in overleg tot een aanpassing.

Mede aan de hand van de opgestelde risico-inventarisatie wordt de benodigde vrijerschakeltoestand van de installatie of het installatieonderdeel bepaald, gecontroleerd en door de toezichthouder in de werkvergunning vastgelegd. Dit aan de hand van de door bedrijfsvoering uitgevoerde vrijerschakelingen welke zijn vastgelegd op de betreffende werkvergunningen/werkbladen (zie CGSLPBGTO-OV-SP-4.2 blg C en D).

In gevallen waarbij de veiligstelling ten behoeve van elektrotechnische werkzaamheden benodigd is, komt de vrijschakellijst tot stand onder de verantwoordelijkheid van de installatieverantwoordelijke.

7.5.1 Start werkzaamheden

Wanneer gecontroleerd is dat de installatie is veiliggesteld, wordt de werkvergunning vrijgegeven.

De Interventieverantwoordelijke/toezichthouder is vergunningeigenaar, ondertekend deze en draagt zorg voor een correcte start en volledige instructie aan werkuitvoerder (opdrachtnemer) voor aanvang van de werkzaamheden. De werkuitvoerder tekent mede de werkvergunning. De werkvergunning is onlosmakelijk verbonden met het door de contractor opgestelde werkplan en de voor het werkplan opgestelde TRA. Zie hoofdstuk 6. Voor aanvang van de werkzaamheden dient de uitvoerder (van de opdrachtnemer) de

werkvergunning, het werkplan, de TRA, de HazDem en de informatie betreffende de te behouden delen (CG Behoud) te bespreken met alle uitvoerenden en dient er een LMRA uitgevoerd te worden.

De werkvergunning is geldig conform de geldigheidsduur (datum en tijd) vermeld op de werkvergunning.

Mochten de werkzaamheden uitlopen dan zal de uitvoerder/toezichthouder vragen om verlenging van de werkvergunning bij de projectleider. Indien men akkoord is met de verlenging van de werkvergunning zal de projectleider handmatig de geldigheidsduur aanpassen en een handtekening plaatsen naast de nieuwe geldigheidsduur.

De projectleider zal de verlengde geldigheidsduur administratief moeten verwerken in de desbetreffende order, in SAP. Verlenging van de geldigheidsduur moet ook aangepast worden op de kopie werkvergunning.

7.5.2 Afmelden werkzaamheden

De contractant (uitvoerder opdrachtgever) meldt de werkzaamheden af bij de toezichthouder. De toezichthouder neemt het werk in samenspraak met de projectleider af. Wanneer de werkzaamheden volledig en correct zijn uitgevoerd, de hold- en witnesspoints zijn gecontroleerd, de afvalregistratie correct is uitgevoerd en aangeleverd, zal de werkvergunning ingeleverd worden, ondertekend door de toezichthouder en projectleider en zal in SAP de WO in WKAF gezet worden. Na rapportage door de toezichthouder onder de werkorder, kan de werkorder technisch afgesloten worden.

7.6 Calamiteitenplan

Het doel van het Calamiteiten-Plan Inrichting Centrale Gelderland is om inzichtelijk te maken hoe de (interne) calamiteitenorganisatie is ingericht en wat er dient te gebeuren in geval van een calamiteit.

Onder een calamiteit verstaat ENGIE een incident op de locatie waarvan de gevolgen de grenzen van de locatie overschrijden, of een incident buiten de grenzen van de locatie waarvan de gevolgen merkbaar zijn op de locatie.

Kenmerkend voor een calamiteit is dat externe belanghebbende partijen moeten worden geïnformeerd en mogelijk betrokken zijn bij de afhandeling van de calamiteit (externe hulpverlening). Het calamiteitenplan bevat procedures voor afhandeling van incidenten, afspraken over escalatie en een overzicht van belangrijke telefoonnummers.

Verantwoordelijken:

- Opsteller: ENGIE Milieu-expert / Vergunningen
- Controle ENGIE ProjectveiligheidskundigeControle
- Controle ENGIE Projectleider
- Controle: ENGIE Milieu-expert / Vergunningen
- Controle ENGIE Toezichthouder
- Vrijgave ENGIE Projectmanager

8 VEILIGHEID

Binnen het project worden diverse disciplines van veiligheid onderschreven, met deze verschillende disciplines dient rekening gehouden te worden bij het opstellen van de activiteit specifieke werkplannen alsmede de uitvoering van de werkzaamheden.

8.1 Veiligheid – Algemeen

Algemene veiligheid betreft de veiligheid van personen die zich bevinden in of gebruik maken van de bestaande inrichting. Hieronder wordt verstaan:

- Constructieve veiligheid: veiligheid van personen met betrekking tot het bezwijken van of het ontstaan van schade aan een constructie.
- Brand veiligheid: veiligheid van personen met betrekking tot brand en de gevolgen van brand.
- Arbeidsveiligheid: veiligheid van personen die beroepsmatig aanwezig zijn.
- Beveiliging: de bescherming of beveiliging van inrichtingen, personen of infrastructuur tegen moedwillige verstoringen.
- Sociale veiligheid: de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door misdrijven (criminaliteit), overtredingen en overlast door andere mensen.

8.2 Veiligheid – objectgericht

- Verkeersveiligheid; veiligheid van de verkeersdeelnemer, als gevolg van deelname aan het verkeer, dit kan op de sloop locatie zijn maar ook daarbuiten.
- Machine veiligheid; de veiligheid gebruikers, onderhoud en bedienend personeel van machines.
- Nautische veiligheid; veiligheid van het transport via de binnenvaart.
- Veiligheid tegen overstroming; veiligheid van personen of objecten met betrekking tot hoog water.

8.3 Externe veiligheid

Externe veiligheid betreft de veiligheid van personen die zich bevinden buiten de slooplocatie:

- Besluit externe veiligheid inrichting (BEVI).
- Besluit externe veiligheid transport (BEVT).
- Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB).

8.4 Hulpverlening

Het bieden van hulp tijdens een incident waarmee de veiligheid van personen is gemoeid. Hierbij spelen aspecten als bereikbaarheid van de plaats van het incident, beschikbaarheid van hulpverleningsmiddelen en de organisatie van hulpverlening een rol. Eigen veiligheid is hoogste prioriteit.

9 COMMUNICATIE EN OVERLEGGEN

9.1 Project introductie en taalbeheersing

Medewerkers ontvangen na het verkrijgen van de toegangspas en voor het starten van de werkzaamheden een algemene projectintroductie van hun direct leidinggevende. Medewerkers inclusief onderaannemers, worden door middel van deze projectintroductie geïnformeerd over de op het werk voorkomende veiligheidsrisico's en daarmee samenhangende beheersmaatregelen, de te dragen PBM, enzovoort.

Voor aanvang van de werkzaamheden dienen medewerkers hun toegangspas tot de locatie te verkrijgen. Deze veiligheidsinstructie is te volgen tijdens de aanwezigheidstijden van bewaking op de locatie. Na het bekijken van de veiligheidsinstructie dient men een korte toets af te leggen om in het bezit te komen van een toegangspas van locatie Gelderland. Tevens vindt er een controle plaats of de medewerker beschikt over een geldig VCA certificaat. Bij het betreden van de locatie dient men deze toegangspas te allen tijde bij zich te dragen.

Alle bezoekers, vervoerders en leveranciers dienen zich zowel bij aankomst als vertrek te melden bij de bewaking. Bovendien moeten alle bezoekers zich melden bij zijn/haar contactpersoon, bij betreding van de slooplocatie dienen zijn te allen tijde begeleid te worden.

Werken in Nederland is vrij toegestaan voor personen met de Nederlandse nationaliteit of die van één van de landen van de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland. Dit betekent dat personen met nationaliteiten van de volgende landen **zonder beperkingen** in Nederland mogen werken:

• Nederland	• Luxemburg
• België	• Liechtenstein
• Bulgarije	• Malta
• Cyprus	• Noorwegen
• Denemarken	• Oostenrijk
• Duitsland	• Polen
• Estland	• Portugal
• Finland	• Roemenië
• Frankrijk	• Slovenië
• Griekenland	• Slowakije
• Groot-Brittannië	• Spanje
• Hongarije	• Tsjechië
• Ierland	• IJsland
• Italië	• Zweden
• Kroatië	• Zwitserland
• Letland	
• Litouwen	

Personen uit andere, niet EER- landen mogen alleen in Nederland werken als:

- Zij beschikken over een geldig verblijfsdocument waarop de aantekening staat: "Arbeid is vrij toegestaan" of
- Zij beschikken over een paspoort met een officiële sticker voor verblijfsaantekeningen, met daarop de aantekening "Arbeid is vrij toegestaan", of
- De werkgever beschikt over een geldige tewerkstellingvergunning voor deze werknemer én de werknemer over een geldig verblijfsdocument.

Alle werknemers van buiten de EER en Zwitserland, die **niet kunnen aantonen:**

* dat arbeid voor hen is toegestaan;

of

* geen tewerkstellingvergunning hebben mogen **NIET** in Nederland **werken**.

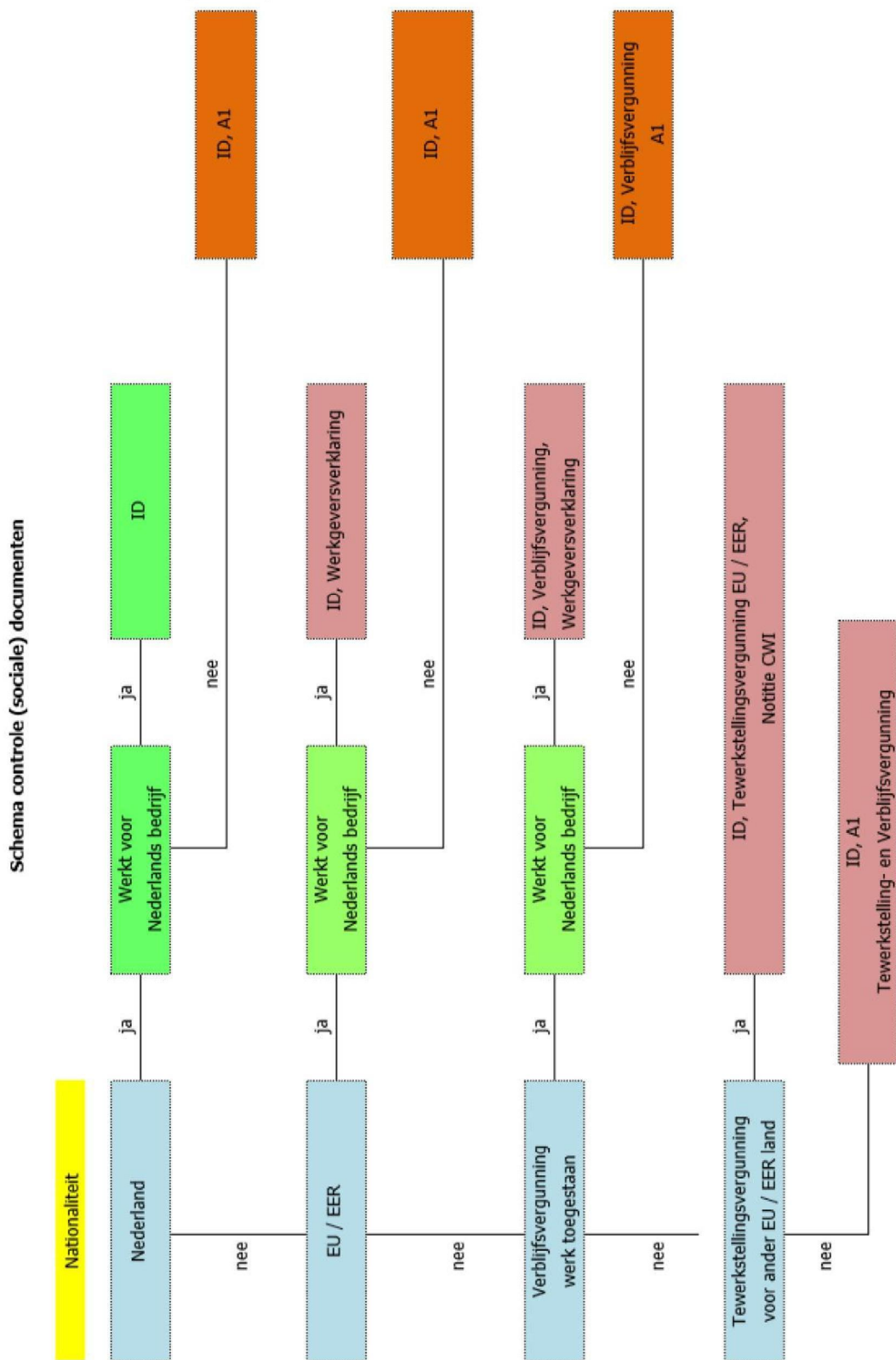
Werknemers die niet uit Nederland komen, moeten voldoen aan de eisen van de Wet Arbeid Vreemdelingen. De bijbehorende documenten moeten, voordat de medewerker op de locatie arriveert, aan ENGIE worden overhandigd. Personen vanuit de Europese unie (exclusief Kroatië), Noorwegen, IJsland, Zwitserland en Liechtenstein, moeten de volgende documenten (of vergelijkbaar) overhandigen:

- A1 document (of E-101 verklaring) (indien de medewerker niet in Nederland woont);
- Brief van de werkgever die de werknemer te werk stelt.

De voertaal is Nederlands. Anderstalige medewerkers worden zodanig ingezet dat communicatie over de werkzaamheden en relevante veiligheidszaken effectief kan plaatsvinden.

9.1.1 Schema controle (sociale) documenten

9.2 Certificaten

Voordat men zich meldt op locatie Gelderland, om werkzaamheden uit te voeren en of bezoek te kunnen brengen aan de locatie, dient men de onderstaande documenten minimaal 3 werkdagen van te voren aan te leveren:

Bezoekers (alleen toegang onder begeleiding):

- ID of paspoort

Uitvoerenden:

- ID of paspoort
- VCA-certificaat
- Sociale documenten (zie schema onder hoofdstuk 9.1.1.)

ZZP-ers en onderaannemers:

- Inschrijving bij Kamer van koophandel
- DBA-certificaat
- Ondertekend VGM-plan Sloop locatie CG en VGM-plan Schotte
- Afschrift bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering (AVB)
- Zie verder onder `uitvoerenden`

Steigerbouwer:

- VSB Steigercertificaat (monteur, 1^E monteur, voorman, constructeur)
- Zie verder onder `uitvoerenden`

Hijskraanmachinisten:

- TCVT-certificaat
- Goedgekeurde documenten hijsmiddelen. Zie verder hoofdstuk 10.2
- Zie verder onder `uitvoerenden`

Heftruck/verrijkerchauffeurs:

- Heftruck/verrijkercertificaat
- Goedgekeurd documenten arbeidsmiddelen. Zie verder hoofdstuk 10
- Zie verder onder `uitvoerenden`

Uitzendorganisaties dienen tevens aan te leveren:

- Sociale documenten (zie schema onder hoofdstuk 9.1.1.)
- VCU-certificaat

Detacheringbedrijven dienen aan te leveren:

- Sociale documenten (zie schema onder hoofdstuk 9.1.1.)
- VCU-certificaat
- NEN 4400 verklaring

Indien lopende het project wet- en regelgeving wijzigen, zal deze prefereren boven de in dit hoofdstuk 9 beschreven benodigde documenten.

9.3 Aansturing onder aanneming

Voordat onderaannemers werkzaamheden gaan verrichten op de projectlocatie dient toestemming gevraagd te worden aan de ENGIE projectleider.

Ingeschakelde onderaannemers dienen te voldoen aan de volgende verplichtingen:

- Het verstrekken van een kopie VCA – certificaat (minimaal VCA-1);
- Dienen zich te conformeren aan dit VGM-plan (zie bijlage 2);
- Aanwijzen van een contactpersoon voor alle zaken die betrekking hebben op arbeidsomstandigheden;

- Medewerkers in te zetten die beschikken over de noodzakelijke opleiding, training en competentie en medisch geschikt zijn (indien relevant);
- Ter beschikking stellen van de vereiste PBM's aan de eigen medewerkers en het verplichten voor het dragen hiervan.
- Ter beschikking stellen (voor zover relevant) van materiaal dat aan de (veiligheids) eisen voldoet en aantoonbaar gekeurd (geldige goedkeur) is.
- Voorzien in de bedrijfshulpverlening voor de eigen medewerkers bij meer dan 15 medewerkers op dit project;
- Het organiseren van periodieke Arbo- voorlichting voor eigen medewerkers alsmede projectbijeenkomsten (toolboxmeetings). Kopieën van getekende presentielijsten en relevante documenten m.b.t. inhoud van de toolbox worden verstrekt aan de VGM coördinator.

9.4 Sanctiebeleid

Bij overtreding van de algemene veiligheidsregels zal overgegaan worden tot het opleggen van sancties, op dit project is het zero tolerance van ENGIE van toepassing (zie bijlage 2 en hoofdstuk 14 in het VGM-reglement met referentie CGSLPBGTO-OV-VG-3 Blg B). Deze sanctieregeling geldt voor alle medewerkers op het project. De ENGIE projectleiding kan een sanctie opleggen als een medewerker zich:

- Niet houdt aan het zero tolerance beleid
 - Anderen bedreigt, (seksueel) intimideert of fysiek geweld gebruikt.
- De volgende sancties kunnen, afhankelijk van de ernst van de overtreding, worden opgelegd:
- a. Gele kaart (waarschuwing)
 - b. Rode kaart (verwijdering)

9.5 Melden van ideeën en onveilige situaties

Het melden van veiligheid ideeën wordt actief gestimuleerd op het project. Veiligheid ideeën kunnen worden besproken met de VGM coördinator van de opdrachtnemer. Deze is er verantwoordelijk voor dat deze besproken worden in het projectoverleg.

Tevens zijn medewerkers verplicht om onveilige situaties te melden, rechtstreeks bij de direct leidinggevende. Het is iedere medewerker toegestaan om bij (vermoeden van) ernstig en acuut gevaar voor personen of het risico op een milieu-incident, het werk te (laten) onderbreken, zonder angst van berisping. Het voorkomen van incidenten is namelijk naast de risicoanalyse (preventief), gebaseerd op het leren van het verleden (reactief). Een voorwaarde hiervan is dat bijna-ongevallen en gevaarlijke situaties noodzakelijk zijn om te leren van zaken die verkeerd kunnen gaan en of zijn gegaan. De uitdaging is in deze om zoveel mogelijk te leren met een minimum aantal incidenten.

9.6 Stimulering positief gedrag

Binnen ENGIE bestaat een aanvulling op het "Zero tolerance op onveilig gedrag" beleid. Hierin is het een mogelijkheid dat ENGIE een "groene kaart" toekent voor uitzonderlijk positief veiligheidsgedrag.

Een groene kaart is te verdienen bij:

- Structureel proactief veiligheidsgedrag.
- Collega's aanspreken op onveilig gedrag.
- Initiatief nemen om het veiligheidsniveau te verhogen.

Groene kaarten worden toegekend door het projectmanagement.

Er zal door het projectteam een stimuleringsprogramma worden ontwikkeld. Dit programma heeft als doel het verhogen van het veiligheidsbewustzijn en draagt bij aan een betere VGM cultuur.

9.7 Overlegstructuren

In de onderstaande tabel staan de overleggen opgesomd waarin veiligheid een standaard agendapunt is:

Overleg	Inhoud	Frequentie	Deelnemers	Registratie
Projectoverleg	Algehele voortgang binnen het project	Wekelijks	ENGIE: Projectmanager (optioneel), Projectleider (voorzitter), Project veiligheidskundige Opdrachtnemer: Projectleider, VGM coördinator, Veiligheidskundige	Verslag
Dag overleg	Dagelijkse voortgang binnen het project	Dagelijks	ENGIE: toezichthouders Opdrachtnemer: Uitvoerder	Verslag
Kick –off	Uit te voeren werkzaamheden, risico's en maatregelen	Bij start project	Alle medewerkers	Presentielijst
Toolboxen	Specifiek veiligheid en milieu gerelateerd onderwerp	Wanneer noodzakelijk	Alle uitvoerende medewerkers, Uitvoerders	Presentielijst
Start-Werk-Instructie	Bespreken werkplan.	Dagelijks	Alle uitvoerende medewerkers, Uitvoerders	Presentielijst (?)

10 OPLEIDING EN TRAINING

10.1 Opleidingsprogramma

ENGIE heeft voor alle uitvoerende medewerkers (inclusief onderaannemers) veiligheid gerelateerde opleiding- en trainingsbehoeften ('competentie eisen') vastgesteld. Dit is aangegeven in de tabel onderstaand.

Activiteit / veiligheid kritische taak	Noodzakelijke opleiding/training	Methode van verificatie
Alle voorkomende werkzaamheden	VCA (basis of VOL)	Certificaat te verstrekken voor het verkrijgen van een toegangspas
	Toegangsinstructie	Verkrijgen toegangspas
	Project introductie (kick-off)	Presentielijst
Eerste hulp bij ongevallen en bedienen van blusmiddelen	Bedrijfshulpverlening	Diploma / certificaat
Werken met verontreinigde grond	Opleiding DLP, afhankelijk van de functie en werkzaamheden	Diploma / certificaat
Hijzen – hijsmachinist	Opleiding tot hijsmachinist	Diploma / TCVT-certificaat (vakbekwaamheidscertificaat)
Hijzen – aanpikkelateur (Rigger)	Opleiding of instructie m.b.t. veilig aanslaan van lasten	Certificaat
Werken met een hoogwerker	Opleiding of instructie m.b.t. bediening van hoogwerkers	Certificaat
Steigers – opbouwen en vrijgeven	Opleiding tot steigerbouwer monteur, 1 ^e monteur, voorman en of constructeur	Diploma
Steigers – periodieke controles	Cursus deskundig toezichthouder steigergebruik	Certificaat
Rolsteigers	Instructie op gebied van montage en gebruik rolsteigers	Presentielijst

Voordat medewerkers het terrein betreden, wordt gecontroleerd of men in het bezit is van de benodigde certificaten voor het uitvoeren van de specifieke werkzaamheden.

Het bovenstaande opleiding- en trainingsoverzicht wordt periodiek beoordeeld op volledigheid en effectiviteit.

10.2 Leidinggevende

Alle operationeel leidinggevendenden in het project dienen te beschikken over VOL-VCA. Leidinggevende hebben een stimulerende rol op het gebied van veiligheid, waardoor de sfeer en voorwaarden worden gecreëerd om open over veiligheid te communiceren.

11 NOODSITUATIES

11.1 Bedrijfshulpverleningsplan/calamiteitenplan

Voor de organisatie van hulpverlening bij calamiteiten heeft ENGIE een overkoepelend Bedrijfshulpverleningsplan / Calamiteitenplan ENGIE locatie Nijmegen (Centrale Gelderland) opgesteld.

11.2 Voorzieningen

Op de locatie zijn de volgende noodvoorzieningen/- middelen aanwezig:

- AED
- EHBO middelen
- Blusmiddelen
- Communicatiemiddelen (GSM, portofoon, MRB-SOS knop)
- Alarmkaarten

De operationeel leidinggevende is ervoor verantwoordelijk dat de vereiste noodvoorzieningen aanwezig zijn en worden onderhouden. In overleg met de projectveiligheidskundige en de milieuexpert/vergunningen wordt periodiek beoordeeld of de aanwezige noodvoorzieningen voldoende zijn en zo nodig aangepast moeten worden aan de activiteit specifieke omstandigheden als het werk zich verder ontwikkelt. Noodvoorzieningen worden regelmatig (visueel) gecontroleerd tijdens de veiligheidsinspecties.

11.3 Bedrijfshulpverlening

De bedrijfshulpverleners staan vermeld op de alarmkaarten die op de projectlocatie aanwezig zijn. BHV'ers zijn te herkennen aan de helm voorzien van sticker BHV. Operationeel leidinggevend zien er op toe dat het juiste aantal BHV-ers aanwezig is. Bij risicovolle werkzaamheden kunnen meer BHV-ers nodig zijn. Het aantal benodigde BHV-ers zal worden vastgelegd in de activiteit specifieke TRA. Bij grote calamiteiten zal beroep gedaan worden op de BHV-organisaties van de aanwezige contractanten.

11.4 Alleen werken op locatie

Locatie Centrale Gelderland heeft geen 24 uren bezetting door bedieningspersoneel en of bewakingsdienst. ENGIE geeft de voorkeur om met minimaal 2 personen op locatie aanwezig te zijn. Bij het betreden van de installatie door 1 persoon, dient men een portofoon bij zich te dragen om bij calamiteiten een collega te kunnen informeren.

Indien het niet mogelijk is om met 2 personen op de locatie aanwezig te zijn, dient men de MRB-SOS knop bij zich te dragen. Bij calamiteiten krijgt men door het indrukken van de MRB-SOS-knop direct contact met de alarmcentrale. Deze systemen worden wekelijks in samenspraak met afdeling bewaking van locatie Eems getest.

12 INCIDENTENONDERZOEK EN –ANALYSE

12.1 Procedure en onderzoek

Alle ongevallen, schade- en milieu incidenten en gevaarlijke situaties moeten worden gemeld bij de operationeel leidinggevende. De operationeel leidinggevende meldt het incident zo snel mogelijk (minimaal binnen 24 uur na het voorval) bij de projectleider. Ernstige incidenten houden het volgende in:

- Een fataal ongeval
- Een ongeval met een externe medische behandeling
- Een ongeval met mogelijk permanent lichamelijk en/of geestelijk letsel.

Te allen tijde dient de opdrachtnemer er voor te zorgen dat een plek waar een ernstig ongeval/incident plaatsgevonden heeft, niet verstoord of gewijzigd word, zonder toestemming van de ENGIE projectmanager en de Inspectie SZW.

12.2 Rapportage en vastlegging van ongevallen/incidenten en gevaren

De opdrachtgever en opdrachtnemer is verplicht om er voor te zorgen dat hun werknemers per omgaande alle ongevallen/incidenten of gevaarlijke situaties aan hun direct leidinggevende melden. Alle onderstaande voorvallen dienen gemeld te worden:

- Een bijna-ongeval, gevaarlijk voorval of onvoorzien risico
- Materiële schade
- Persoonlijke letsels of gezondheidsschades
- Milieu-incidenten
- Brand

12.3 Opvolging

De projectveiligheidskundige bewaakt het incidentenoverzicht waarin alle incidenten zijn opgenomen. Dit overzicht wordt besproken in het projectteam overleg.

De opvolging van niet ernstige ongevallen (EHBO-gevallen) en incidenten met een klein potentieel risico ligt bij de toezichthouder(s). Deze meldt het incident door naar de projectleider.

De opvolging van (potentieel) ernstige ongevallen ligt bij de project veiligheidskundige. Deze zal in de regel een ongevalsrapportage opstellen en binnen één werkdag verspreiden aan alle betrokkenen.

Het is het beleid om medewerkers, na een ongeval met potentieel verzuim en gebruik makend van de nog aanwezige restcapaciteit, op het project aangepast werk aan te bieden.

Door de opdrachtnemer moet zeker worden gesteld dat een administratie van alle werk gerelateerde letsels en gezondheidsklachten van werknemers ingericht is en bijgehouden wordt voor een periode van minimaal vijf jaar vanaf het moment waarop het letsel opgelopen werd. Dit is noodzakelijk en verplicht om veilig te stellen dat er informatie beschikbaar is voor eventuele juridische procedures bij laat ingediende claims.

12.4 Dossier

Alle gerapporteerde (bijna-) ongevallen en incidenten en onderzoeksrapporten worden gedurende de gehele duur van het project gedocumenteerd.

12.5 Nazorg

Slachtoffers van ongevallen, of hun gezinnen bij dodelijke slachtoffers krijgen steun van ENGIE en / of het bedrijf/contractant voor wie het slachtoffer de werkzaamheden heeft uitgevoerd.

13 MILIEUMANAGEMENT

13.1 Verplichtingen opdrachtnemer

Alle aspecten van het milieumanagement in het kader van de sloopwerkzaamheden is de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer. Dit houdt in dat zeker gesteld moet worden dat alle noodzakelijke vergunningen en/of toestemmingen zijn verkregen voor de sloopfase, voor tijdelijke activiteiten en lozingen/emissies.

De relevantie instanties zijn:

- Provincie
- Gemeente
- Waterschap
- Rijkswaterstaat

De sloopwerkzaamheden dient op een zodanige manier uitgevoerd te worden dat eventuele ongunstige gevolgen van deze werkzaamheden gedurende de hele duur van het project geminimaliseerd worden.

13.2 Bewaking milieuaspecten

Tijdens het project moet rekening worden gehouden met een aantal specifieke milieuaspecten:

- Lawaai en trillingen
- Vervuiling
- Het onttrekken van grondwater
- Rioolwater en de vervuiling van oppervlaktewater
- Emissies en lozingen
- Omgang met brandstoffen en gevaarlijke stoffen
- Afval management
- Beheersing van potentiële contaminaties (per ongeluk vrijkomende stoffen)

13.3 Slooplawaai en trillingen

De algemene doelstelling voor de beheersing van de potentiële impact van lawaai en vibraties luidt om eventuele geluidsemissies en trillingen door sloopactiviteiten bij de bron te beheersen en te beperken. Daarvoor dient gebruik te worden gemaakt van de best beschikbare technieken (BBT). Dit kan bijvoorbeeld door een zorgvuldige selectie van machines, onderhoud en locatie van de machines en gebruik maken van geluidsbarrières en schermen, dit alles om zeker te stellen dat de toepasselijke wetgeving nageleefd wordt.

13.4 Luchtvervuiling

Voor zover er tijdens de sloop- of andere activiteiten rekening moet worden gehouden met luchtvervuiling, betreft dit met name de potentiële stofoverlast en het vrijkomen van andere stoffen die de lucht vervuilen bij eventuele emissie daarvan in de atmosfeer. Algemene doelstelling voor de beheersing van de potentiële gevolgen van luchtvervuiling houdt in dat – voor zover als redelijkerwijze praktisch uitvoerbaar is- zodanig verricht wordt dat de emissie van stof en andere vervuilende stoffen en stankoverlast geminimaliseerd worden in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving.

Opdrachtnemers dienen alle redelijke stappen te ondernemen om stofoverlast te voorkomen. Daarvoor moet worden voorzien in afschermingen en dienen hopen grond, bouw puin en bouwmaterialen vooral tijdens droge, winderige periodes nat gehouden worden door deze te besproeien. Grond en andere materialen die veel stof veroorzaken dienen bevochtigd te worden, voordat deze gestort worden.

13.5 Management van oppervlaktewater en grondwater

Er zullen filters en opvangvoorzieningen gebruikt worden om alle vrij te komen water te behandelen, voordat het geloosd wordt. Als minimum dient alle oppervlaktewater en grondwater dat van de slooplocatie afgevoerd wordt, gereinigd te worden met filters en afscheiders alvorens het geloosd wordt via de aansluiting op het gemeentelijk riool.

Voordat er afwateringen of uitgravingen onder het grondwaterpeil plaatsvinden, dient bevoegd gezag geraadpleegd te worden, vooral vanwege de noodzaak om de juiste toestemmingen en/of vergunningen te verkrijgen. Voor dit sloopproject zal er niet dieper gegraven worden dan circa 30 cm vanaf maaiveld.

Opdrachtnemer dient gebruik te maken van opvangbakken of geschikte omwallingen voor vaste en mobiele machines en installaties zoals generatoren om contaminatie van de bodem en wegglopen van stoffen te voorkomen. De opvangbakken mogen niet in de buurt van waterlopen of afvoeren staan en moeten omgeven zijn door een wal van aarde of zand met een niet doordringbare basis van plasticfolie. De opvangvoorziening moet dagelijks geïnspecteerd en zo nodig geëegd worden. Gemorste stoffen moeten verwijderd worden en gecontamineerde aarde moet van de locatie verwijderd worden om op de voorgeschreven wijze gestort of behandeld te worden.

De directe toegang van mechanische systemen tot waterlopen/oppervlaktewater dient tot het absolute minimum beperkt te worden. In gevallen waar het noodzakelijk is dat dergelijke machines in/bij een waterloop gebruikt worden, moeten deze in een schone toestand op de locatie aangeleverd worden. Zij moeten perfect onderhouden zijn met het oog op de brandstofsysteemen, smering en hydraulisch systemen om lekkages te voorkomen. Verplaatsing van machines via oppervlaktewater mogen uitsluitend plaatsvinden na overleg tussen opdrachtgever, opdrachtnemer en de relevante instanties.

13.6 Omgang met brandstoffen en chemische stoffen

Het is de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer om zeker te stellen dat de omgang met alle gevaarlijke chemische stoffen op de locatie aangestuurd wordt in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving.

13.7 Beheersing van potentiële contaminaties/morsingen

De opdrachtnemer dient te beschikken over uitrustingen om in noodgevallen gemorste stoffen op te ruimen. Daartoe behoren de volgende items:

- Absorberende materialen voor olie / chemische stoffen (matten, zand, grit, etc.).
- Lege vaten.
- Chemicaliën bestendige PBM's (waaronder b.v. handschoenen, kleding, laarzen etc.).
- Adembescherming met filterpatronen geschikt voor chemische stoffen/nevels.
- Afzetmateriaal.

Gemorste stoffen dienen onder controle gebracht en opgeruimd te worden.

13.8 Energiemanagement

Efficiënt gebruik van energie dient aangemoedigd te worden door geëigende instructies en training van het personeel. Van het personeel wordt verwacht dat het efficiënt werkt om het gebruik van energie te minimaliseren. Ook dieselgeneratoren dienen zo efficiënt mogelijk gebruikt te worden.

13.9 Afvalmanagement

Alle afval op de locatie dient gemanaged te worden in overeenstemming met de lokale voorschriften. Aangaande het asbest vrijkomend uit het sloopproject Centrale Gelderland zal dit via het LAVS/systeem geregistreerd en afgevoerd gaan worden. Van overige afvalstoffen zullen in afval registratie worden opgenomen.

Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat zij onderzoek verrichten naar hun afvalroutes en -kanalen om zeker te stellen dat afval op een correcte en geëigende wijze afgevoerd wordt. Daarvoor wordt een register bijgehouden van de certificaten en ontvangstbewijzen van vervoerders en stortplaatsen/verwerkers.

13.10 Ecologie

Flora en fauna zullen op een zorgvuldige wijze worden gerespecteerd.

Bijlage 1: Beleidsverklaring ARBO

Beleidsverklaring Arbo

De brede variatie aan activiteiten op de ENGIE-productielocaties nodig voor de productie van elektriciteit, brengt een breed scala aan arbeidsrisico's met zich mee. Voorbeelden hiervan zijn werken op hoogte en in besloten ruimtes en werken aan elektrische installaties en hete delen. Echter op geen enkele manier mag, door de uitoefening van onze activiteiten, de gezondheid, het welzijn en de fysieke integriteit van onze werknemers en van derden in het gedrang komen.

Dat betekent dat wij een veilige en gezonde werkomgeving willen creëren met als doel het welzijn te bevorderen, arbeidsongevallen, letsels en beroepsziekten maximaal te voorkomen en materiële schade te vermijden. Dit doen we door sturing te geven aan onze Arbo-prestaties door een helder arbobeleid te formuleren en dit in de organisatie te verankeren door middel van een arbozorgsysteem. Hierbij worden alle medewerkers actief betrokken via het cultuurprogramma Hearts & Minds. Continu evalueren wij ons beleid en passen het indien nodig aan. Voor de vertaling naar de praktijk stellen we periodiek doel- en taakstellingen vast. Ook stellen we jaarlijks actieplannen op, monitoren de uitvoering, rapporteren daarover en sturen bij waar nodig om onze doelstellingen te realiseren. Regelmatig controleren we of we onze afspraken nakomen en of ons systeem naar behoren functioneert.

Daarom zullen we:

- er zeker van zijn dat wetten en regels inzake veiligheid, gezondheid en welzijn voldoende worden nageleefd en zijn geborgd;
- anticiperen op wijzigingen in Arboret- en regelgeving;
- maatregelen nemen om Arbo risico's zoveel mogelijk te voorkomen en te beheersen;
- een optimale afstemming op de behoeften en verwachtingen van onze stakeholders nastreven;
- een open dialoog met de stakeholders voeren en onderhouden;
- de samenwerking met onze klanten en partners bevorderen;
- het veiligheidsbewustzijn van onze medewerkers en derden bevorderen door ze actief te betrekken bij het beleid;
- onze medewerkers de gepaste verantwoordelijkheden geven en ze de verantwoording voor de behaalde resultaten laten afleggen;
- een continue verbetering nastreven;
- veiligheid voorop stellen bij al onze activiteiten;
- onze werknemers beschermen tegen (seksuele) intimidatie, agressie en geweld.

Daarom verlangen we:

- dat het management dit arbobeleid uitdraagt naar haar stakeholders door helder en gericht te communiceren;
- dat het management de nodige opleidingen en middelen beschikbaar stelt voor haar medewerkers om hun taak correct uit te kunnen voeren;
- dat elke medewerker, op zijn niveau, bekend is met het arbobeleid en zijn verantwoordelijkheid neemt om dit zo goed mogelijk in de praktijk te brengen.

ENGIE Generation NL, september 2017

Bijlage 2: Intentieverklaring opdrachtnemer

De 'OPDRACHTNEMER' verklaart bij deze:

- Kennis genomen te hebben van meest recente versie van het " VGM reglement ENGIE Energie Nederland Voorschriften en algemene regels voor het veilig, gezond en milieubewust uitvoeren van werkzaamheden.
- De risico's die ontstaan bij de uitvoering van de opdracht te hebben meegedeeld aan de opdrachtgever.
- De ondergetekende verklaart het VGM-plan Sloop Centrale Gelderland voor de opdracht te hebben ontvangen van de opdrachtgever en al zijn werknemers en sub contractanten te zullen informeren over de inhoud van dit document, inclusief de bijlagen, vóór aanvang van de opdracht.

Deze intentie verklaring z.s.m. retour te sturen aan: 5.1.2e (ENGIE Energie NL), email:

5.1.2e @ENGIE.com

Naam opdrachtnemer:

Ondertekend door:

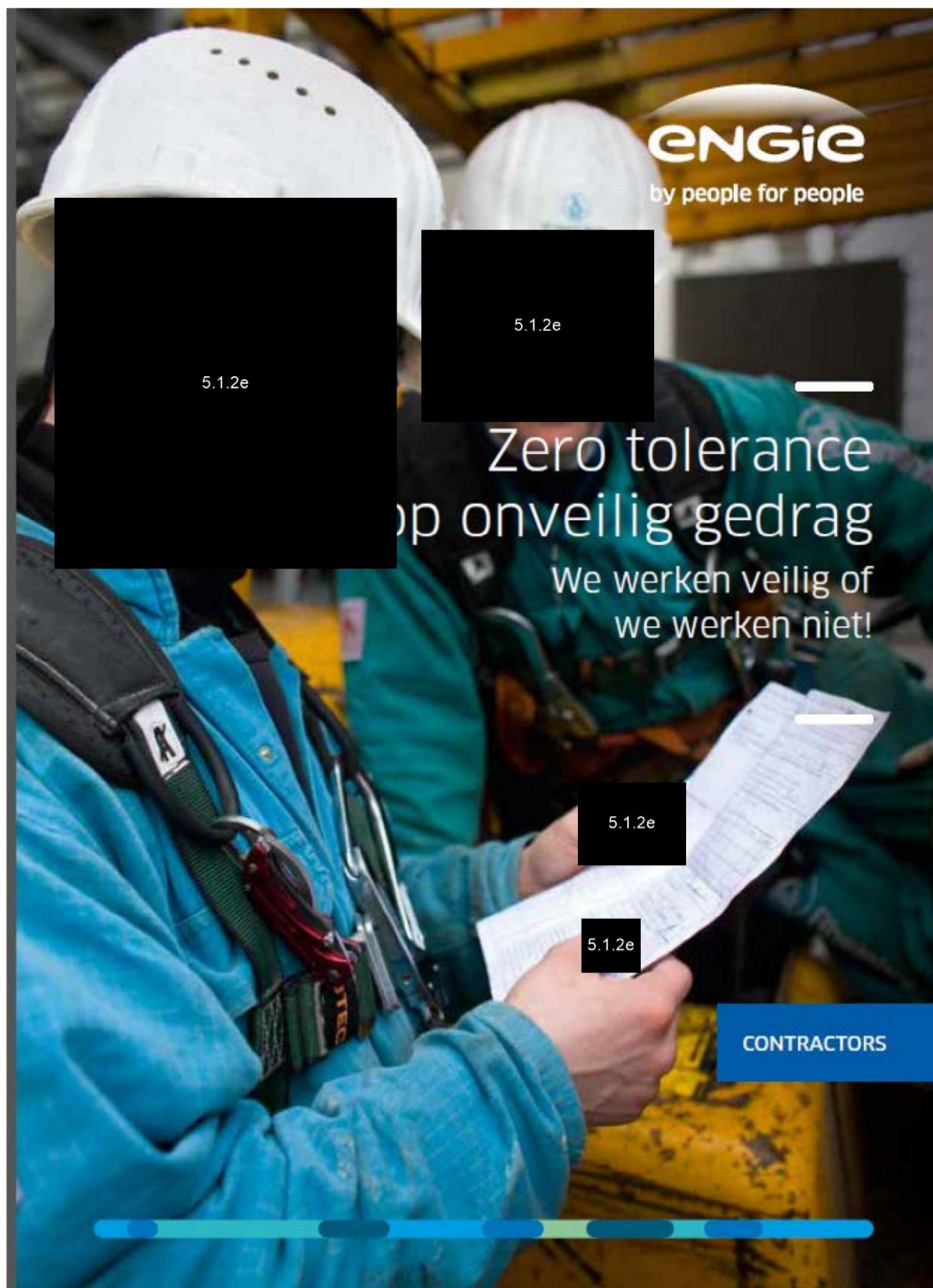
Functie:

Datum:

Handtekening:

Bijlage 3: Brochure Zero tolerance op onveilig gedrag

Veiligheid voorop!

Bij ENGIE hebben we een aantal belangrijke regels op het gebied van veilig werken met elkaar afgesproken die van kracht zijn op al onze locaties. Houdt u zich niet aan de regels, dan kan dat serieuze consequenties hebben. ENGIE heeft dit gesymboliseerd door gele en rode kaarten. Wij noemen dit 'Zero Tolerance op onveilig gedrag'.

Gele kaart krijgt u als u:

- rookt waar dat niet is toegestaan.
- zich buiten de witte belijning (looproutes) begeeft, Persoonlijk Beschermingsmiddelen niet draagt.
- afwijkt van de opdracht of werkvergunning tijdens werkzaamheden.
- orde en netheid niet naleeft zodat er gevaar ontstaat; gereedschap en materialen mogen geen gevaar opleveren (bijvoorbeeld blokkade van vluchtwegen, struikelgevaar, risico op vallend materiaal).

Rode kaart krijgt u als u:

- op locatie drugs of alcohol gebruikt of in bezit hebt.
- rookt in zones met de markering explosie- of brandgevaar.
- werkt zonder werkvergunning.
- werkt zonder valbeveiliging op plaatsen waar dat verplicht is.
- ongeoorloofd beveiligingen, afschermingen, afdichtingen en/of afzettingen weghaalt.
- ongeoorloofd steigers aanpast.
- arbeidsmiddelen zonder vereist geldig diploma of certificaat bedient.

Alleen leidinggevers van ENGIE kunnen gele en/of rode kaarten toekennen.

GEVOLGEN

Waarschuwing

1x geel

- U wordt aangesproken op uw onveilige gedrag.
- Gesprek met uw leidinggevende.
- Registratie van uw gegevens in een centraal systeem.

2x geel = rood!

Sanctie

1x rood

- U wordt verwijderd van de ENGIE locatie.
- Registratie van uw gegevens in een centraal systeem.
- De toegang tot alle ENGIE locaties in Nederland wordt u ontzegd.
- Er zal een gesprek op managementniveau plaatsvinden tussen ENGIE en het bedrijf waarvoor u werkt.

2x rood

(Een collega van u krijgt een rode kaart; hij/zij werkt voor dezelfde contractor of voorman.)

- Uw collega wordt verwijderd van de ENGIE locatie.
Ook uw voorman wordt verwijderd van de ENGIE locatie.
- De toegang tot alle andere ENGIE locaties in Nederland wordt hen ontzegd.
- Er zal een gesprek op managementniveau plaatsvinden tussen ENGIE en het bedrijf waarvoor u werkt.

3x rood

(Er gaat opnieuw een collega van u in de fout; hij/zij werkt voor dezelfde contractor of voorman.)

- Het bedrijf waarvoor u werkt wordt verwijderd van alle ENGIE locaties.

Veilig werken is voor ENGIE erg belangrijk:

we willen dat iedereen na gedane arbeid weer gezond naar huis kan!

Voorkomen (preventie) is beter dan genezen, daarom streven wij naar een veiligheids-cultuur waarin iedereen elkaar positief aanspreekt op (potentieel) onveilig gedrag.

Meer weten?

Voor meer informatie kunt u altijd terecht bij uw eigen leidinggevende of uw ENGIE contactpersoon.

Bijlage 4: Template "Inspectie/observatie rondgang / werkplekgesprek"

HD - Template -
Inspectie rondgang

Dubbelklik op icoontje om document te openen en te bewerken.

Inspectie/observatie rondgang / werkplekgesprek

Datum inspectie		Leider inspectie		Rapportage verstuurd naar	EMF-HSEB
Plaatslocatie		Overige deelnemers		Kopie naar:	
Gebiedsnaam		Overige deelnemers		Kopie naar:	

Werkzaamheden:		Door:	

Inspectie / onderwerp van gesprek	OK	Volledig	Deel	NVT	Opmerking / Actie / verbetervoorstel
1. Werkvergunning, startwerk instructie, LMR, scope duidelijk besproken					
2. Controle wijziging (VSL) uitgevoerd					
3. Controle beheersmaatregelen uitgevoerd					
4. Aanwezigheid goed gekend / werkplan en werkinstructie					
5. Kennis van risico's, Task Risk's Analyse					
6. Uitvoering beheersmaatregelen conform plan/TRA					
7. Controle keuring machines, kabels, gereedschappen, hijsmiddelen etc.					
8. Houding en gedrag medewerkers t.a.v. taakuitvoering en veiligheid					
9. Het dragen van PBM's / werkkleding volgens voorschrift					
10. Verkeken op hoogte, valgevaar, risico op vallende voorwerpen					
11. Afkalking van het werkgebied & doorgangen/vluchtroutes vrijhouden					
12. Orde en netheid werkplek					
13. Afvoer en scheiding afval					
14. Beheersing gevaarlijke stoffen (opslag, etikettering, PBM, enz)					
15. Beland met noodprocedures					

CONCLUSIE & OPVOLGING	
Positieve bevindingen: 	Verbetervoorstelen:

Naam en paraaf leider inspectie:	Paraaf deelnemer 2:
	Paraaf deelnemer 3:

Bijlage 5: Project RI&E

De project risico inventarisatie en evaluatie is opvraagbaar bij het projectteam sloop Centrale Gelderland. De RI&E is gearchiveerd op de project share en toegankelijk via de onderstaande link:

http://workgroups.sharebox.dom1.intern/GEN_Nijmegen/Amovering%20Centrale%20Gelderland/05%20Health%20and%20Safety/Project%20RIE/RIE%20Project%20Sloop%20Centrale%20Gelderland.xlsx

Bijlage 6: PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN, ARBEIDSMIDDELEN, GEREEDSCHAPPEN EN FACILITEITEN

1. Algemeen

De PBM's die gebruikt worden, dienen te voldoen aan de geldende normen en richtlijnen. Het belang en de verplichting van het dragen van PBM's wordt aan de medewerker toegelicht tijdens de toegangsintroductie en project introductie. De verplichte basis uitrusting (tenzij uit een TRA blijkt dat dit in specifieke gevallen onveilig is) voor iedereen in het sloopgebied bestaat uit;

PBM	Toelichting	Eisen vastgelegd in
Brandvertragende werkkleding	Bestaande uit tenminste een lange broek en shirt met lange mouwen.	NEN-En- 11611
Veiligheidsschoenen	Veiligheidsschoenen, tenminste type S3.	EN – 361
Veiligheidsbril	Veiligheidsbril dient voorzien te zijn van zij schermen.	NEN-EN 166
Veiligheidshelm	De kleur wit is voor medewerkers, oranje wordt gebruikt voor bezoekers, BHV'-ers zijn herkenbaar aan hun sticker op de helm.	NEN-EN 397

De volgende aanvullende PBM dienen gedragen te worden bij specifieke gevaren, dit dient aangegeven te worden in het activiteit specifieke werkplan of TRA.

PBM	Toelichting	Eisen vastgelegd in
Gehoorbescherming	Waar geluiddrukkniveaus van 80 dB(A) of hoger voorkomen.	NEN-EN 458
Handschoenen	Ter voorkoming van mechanische / chemische beschadiging van de handen.	NEN-EN 420 (Alg.) NEN-EN 388 (mech.)
Valbeveiliging	Bij het werken op hoogte (> 2,0 meter) waarbij collectieve maatregelen, zoals leuningwerk ontbreken. Bij ieder valgevaar als arbeid wordt verricht op arbeidsplaatsen die in beweging zijn of kunnen komen. Als het hoogte verschil kleiner is dan 2,5 m en er sprake is van risico verhogende omstandigheden waardoor de gevolgen van een val erger worden.	NEN-EN 361
Adembescherming	Als schadelijke dampen vrijkomen. De keuze is afhankelijk van de soort stof, rook, damp of gasconcentratie.	NEN-EN 143/149 NEN-EN 136/140

2. Kranen

Alle kranen dienen op de voorgeschreven wijze geregistreerd en onderhouden te zijn. Kraanmachinisten dienen zeker te stellen dat alle relevante documentatie voorafgaand aan het starten van de werkzaamheden beschikbaar is – inclusief leesbare kopieën van:

- Bijgehouden kraanboek
- Hijstabellen,

- Competentiecertificaat voor de machinist (TCVT-vakbekwaamheidscertificaat). Dit certificaat wordt uitgereikt door de stichting Toezicht Certificatie Verticaal Transport.
- Controlelijst voor de inbedrijfstelling,
- Wettelijk voorgeschreven inspectiecertificaten en registraties,
- Logboeken
- Actuele registers waaronder de registers voor het hijstuig en de hijsmiddelen.

Kranen zullen alleen toegelaten worden, wanneer de bovengenoemde documenten aanwezig en in orde zijn.

Een hijsplan moet een integraal onderdeel vormen van het werkplan, wanneer de volgende voorwaarden van toepassing zijn:

- De last zwaarder is dan 5000 kg;
- De last grote afmetingen heeft;
- Hijswerkzaamheden waarbij het hijswerktuig en/of de last in aanraking kunnen komen met de in bedrijf zijnde leidingen of procesinstallaties;
- Meer dan twee personen met de communicatie belast moeten zijn (Kraanmachinist, IVV + 1);
- Meer dan één hijs- / heftuig per last wordt ingezet;
- De positionering van de last een grote mate van nauwkeurigheid vereist in verband met de aanwezige installatieonderdelen;
- Hijsen van lasten waarbij de kraanmachinist de last niet kan zien.

Voordat wordt begonnen aan hijsbewegingen met een mobiele kraan, is het noodzakelijk om zeker te stellen dat alle steunpoten uitgeschoven en deugdelijk geplaatst zijn op een stevige ondergrond. Indien de stabiliteit van de ondergrond niet gegarandeerd kan worden, dient nader onderzoek aangaande de stabiliteit van de ondergrond uitgevoerd te worden alvorens het hijsplan goedgekeurd kan worden en de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.

Taak Risico Analyse (TRA)

Voor hijs- en heftuigzaamheden met verhoogd risico (bijv. hijsen met twee kranen of werkbakken), waarbij de veiligheidsbeheersmaatregelen niet in een hijsplan zijn opgenomen, wordt een TRA gemaakt. Zie voor TRA-afweegschema hoofdstuk 8.3.

3. Hijsuitrusting en hijstuig

De algemene eisen ten aanzien hijs tuig en het aanslaan van lasten in het project luiden als volgt:

- Alle werknemers die betrokken zijn bij het werk met hijs tuig en hijsbewegingen dienen daarvoor te beschikken over actuele en geldige instructies.
- Alleen goedgekeurd materiaal mag worden gebruikt.
- Alle lasten dragen de uitrustingen voor de verplaatsing van materialen (bijv. takels, lieren, krikken etc.) dienen te zijn voorzien van goed zichtbare identificatienummers en moeten geregistreerd worden in een register.
- Het register dient het type uitrusting, het uitrusting nummer, de veilige werklust (SWL), het serienummer van de unit en de datum van de laatste inspectie vermelden.
- Al het hijstuig dien vóór elk gebruik geïnspecteerd te worden en moet regelmatig geïnspecteerd en onderhouden worden door een bevoegd persoon. Het hijstuig dient voorzien te zijn van een label dat voldoet aan de relevante kleurencode voor de periode.
- Bij alle hijsmiddelen dient, voorafgaand aan het hijsen van lasten, de veilige werklust (Safe Working Load: SWL) aangegeven en gecontroleerd te zijn.
- Beschadigde stropen en uitrustingsstukken mogen niet worden gebruikt.
- Hefwerktuigen worden alleen gebruikt onder voorwaarden en omstandigheden die de fabrikant heeft aangegeven in meegeleverde gebruiksdokument. Dit houdt bijvoorbeeld in dat giek en verlengstukken op vorken van heftrucks en kranen alleen worden ingezet volgens instructies van de fabrikant.

De kraanmachinist dient voordat met de hijswerkzaamheden wordt begonnen zich te overtuigen van:

- Controle of het hijsbereik vrij (geen obstakels en of personen), volledig afgezet en veilig is. Indien het hijsbereik niet volledig zichtbaar is door de kraanmachinist, dienen extra lastbegeleiders met communicatiemiddelen (b.v. portofoon's) ingezet te worden.
- De windkracht is < 6 (dit afhankelijk van de grootte van de last. Bij grote volumineuze lasten en grote hoogtes zal men eerder de werkzaamheden moeten onderbreken).
- Voert hijswerkzaamheden uit conform het voor deze werkzaamheden opgestelde hijsplan.
- Controleert de benodigde hijsmiddelen op deugdelijkheid en geschiktheid (tonnage, vorm, conditie, etc...) voor de hijswerkzaamheden;
- Voert hijswerkzaamheden uit volgens geldende regels;
- Is verantwoordelijk voor het op de juiste wijze aanslaan van de last;
- Gebruikt alleen goedgekeurde hijsmiddelen op de daarvoor bedoelde wijze;
- Staakt de hijswerkzaamheden als de veiligheid niet kan worden gewaarborgd.
- Hijswerktuigen zijn voorzien van maximale beveiligingen (lastmoment). Evenals andere beveiligingen, worden deze niet buiten gebruik gesteld. Hijsmiddelen worden nooit gebruikt voor lasten, zwaarder dan de op het hijsmiddel aangegeven maximaal toegestane werklust.

4. Werken op hoogte

De beheersingsmaatregelen die beschermen tegen het risico op een val vanaf (grote) hoogte of tegen vallende voorwerpen, dienen gerealiseerd te zijn, voordat wordt begonnen met de werkzaamheden waarbij deze gevaren aan de orde zijn.

Diverse beheersingsmaatregelen zijn beschikbaar om werknemers tijdens hun werkzaamheden te beschermen tegen een val vanaf hoogte. In sommige gevallen kan het noodzakelijk zijn om meerdere beheersingsmaatregelen te combineren.

De drie niveaus (conform Arbeid Hygiënische Strategie) in de beheersingsmaatregelen (op volgorde van voorkeur) luiden als volgt:

1. De plaatsing van een fysieke barrière die in staat is om de kracht van een persoon die ertegen of erop valt, te weerstaan.
2. Beschikbaarstelling van goedgekeurde persoonlijke valbescherming en geschikte bevestigingspunten of statische lijnen voor de verankering daarvan.
3. Maatregelen om een persoon die een val maakt 'op te vangen'.

Om te voorkomen dat personen tijdens uitvoering van werkzaamheden naar beneden vallen wordt valbeveiliging gebruikt. Hierbij gelden de volgende regels:

- Bij werkzaamheden binnen 4 m vanaf de dakrand is gebruik van collectieve valbeveiliging verplicht (leuningwerk, dakrandbeveiliging). Bij werkzaamheden op meer dan 4 m vanaf de dakrand is collectieve valbeveiliging niet verplicht als gebruik kan worden gemaakt van veiligheidszones;
- Wand- en vloeropeningen worden afgezet met een harde afzetting (steigermateriaal). Dit geldt ook wanneer in de nabijheid van lichtkoepels gewerkt moet worden, waarbij geen vaste doorvalbeveiliging is aangebracht.
- Wanneer er geen collectieve valbeveiliging kan worden toegepast, moet individuele valbeveiliging worden gebruikt (valgordel met vallijn) en als beheersmaatregel worden vastgelegd in de TRA;
- Er wordt gebruik gemaakt van goedgekeurde harnasgordels en vallijnen;

Alle persoonlijke valbeschermingen dient dagelijks vóór gebruik visueel geïnspecteerd te worden.

Een veiligheidsharnas dat correct bevestigd is aan een redding koord en of een geschikt ankerpunt dient geselecteerd te worden als laagste vorm van bescherming. Er moet een systeem met dubbele veiligheidslijn voorgeschreven worden voor situaties waarin een persoon van het ene punt moet overstappen naar het volgende, terwijl hij of zij blootgesteld is aan het risico op een val. Er mag geen eenvoudige veiligheidsriem worden gebruikt.

Materialen en gereedschappen nodig bij werkzaamheden op hoogte, worden met behulp van een kraan naar de werkplekhoogte getransporteerd. Lichte materialen/handgereedschappen worden vervoerd in een daarvoor bedoelde gordel of afsluitbare omhangtas. Bij werkzaamheden op hoogte worden aanvullende maatregelen getroffen (b.v. door middel van het plaatsen van afzettingen) om te voorkomen dat personen onder of rond de werkplek worden getroffen door vallende materialen of gereedschap.

5. Gebruik van werkbakken

Het gebruik van hijsbakken is alleen toegestaan indien andere middelen zoals steigers of hoogwerkers niet gebruikt kunnen worden of grotere risico's met zich meebrengen of andere middelen redelijkerwijs niet geveerd kunnen worden. (onevenredige hoge kosten).

Verder geldt:

- Er kan adequaat worden gecommuniceerd tussen de personen in de werkbak en de kraanmachinist;
- Personen in de werkbak dragen allen een valbeveiliging die aan de werkbak is aangelijnd. Zie ook hoofdstuk 4.
- De machinist van een hijswerktuig met een bemande werkbak doet, zolang de bak bemand is, geen ander werk of tegelijk ander hijswerkzaamheden;
- De werkbak wordt alleen betreden of verlaten wanneer hij op vaste grond staat. In die gevallen waar het noodzakelijk is dat werknemers de werkbak betreedt of verlaat, terwijl deze niet op een vaste grond staat, moet het worden beschreven in het werkplan en moet tevens een RI&E opgesteld worden en ter goedkeuring aan ENGIE aangeboden te worden.
- Maximaal 2 personen in de werkbak.
- De haak van de kraan dient rechtstreeks aan de vaste ophanginrichting van de werkbak bevestigd te worden. Gebruik van tussenlengen of ander aanslagmateriaal is verboden.
- De verbinding tussen de haak van het hijstoestel en de transportbak moet extra beveiligd zijn (bv.: Leng van 1 ton rond takelblok en ketting).
- Gebruik beperkte hijsnelheid (maximum 20 m/min).
- Het gebruik van werk-/transportbakken is verboden bij hoge windsnelheden, die de stabiliteit van het werkvlak in het gedrang brengen, en zeker als de windsnelheid de 50 km/u (13,9m/s) bereikt.
- Signalen worden slechts door één persoon gegeven. Afspraken worden gemaakt voor het begin van de manipulatie. De seingever draagt een fluo-vest.
- Lasten in de werkbak worden zodanig opgesteld of vastgehecht dat ze niet kunnen glijden, rollen of kantelen.
- Indien er gevaar is op vallende voorwerpen van bovenaf dient werkbak overkapt te zijn.
- Nooit alleen werken.
- Het gebied onder en rondom het zwenkbereik dient afgezet te worden om onbevoegden te weren van de gevarezone.

6. Mobiele hefwerktuigen

Hefwerktuigen worden alleen gebruikt onder voorwaarden en omstandigheden die de fabrikant heeft aangegeven in meegeleverde gebruiksdokumenten. Dit houdt bijvoorbeeld in dat giek en verlengstukken op vorken van hefwerktuigen alleen worden ingezet volgens instructies van de fabrikant.

Bediening

Hefwerktuigen inclusief eventuele accessoires worden bediend door personen die daarvoor aantoonbaar zijn gecertificeerd.

N.B. Bij werken en bedienen vanuit de bak van een hoogwerker wordt een aan de bak aangelijnde valharnas gedragen (m.u.v. schaarhoogwerker in laagste stand).

Hoogwerkers

Alle werknemers die moeten werken vanuit een hoogwerker moeten daarin aantoonbaar zijn getraind. Alle werknemers die de intentie heeft om met een hoogwerker te werken, dient zeker te stellen dat alle veiligheidsprocedures nageleefd zijn en worden.

Personen die werken vanuit de werkbak van een hoogwerker, dienen te allen tijde een volledig en correct aangetrokken veiligheidsharnas te dragen dat met een geschikte lijn bevestigd is aan de hoogwerker.

Het is niet toegestaan om de werkbak van de hoogwerker te betreden of te verlaten wanneer deze omhoog geheven is. In die gevallen waar het noodzakelijk is dat werknemers de werkbak van een hoogwerker betreedt of verlaat, terwijl deze al omhoog geheven is, moet het worden beschreven in het werkplan en moet tevens een RI&E opgesteld worden en ter goedkeuring aan ENGIE aangeboden te worden..

Het gebied onder en rondom de hoogwerker dient afgezet te worden om onbevoegden te weren van de gevarezone.

7. Ladders

Een ladder wordt als klimmateriaal gebruikt om hoogteverschillen te overbruggen. Een ladder wordt alleen als werkplek gebruikt als er geen veiliger middel ingezet kan worden en aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Stahoogte < 7,5 m;
- Effectieve statijd < 4 uur (totale werktijd);
- Benodigde reikwijdte < 1 armlengte;
- Houvast $\geq$ 1 hand aan ladder;
- Windbelasting < 6 BF;
- Werkzaamheden in kantooromgeving.

Onder de gegeven voorwaarden zijn praktisch alleen kortdurende, lichte werkzaamheden, bijvoorbeeld inspectiewerkzaamheden op een ladder uit te voeren. Een ladder mag nooit onbeheerd blijven staan.

8. Rolsteigers

Rolsteigers hoeven niet door erkende steigerbouwers worden gebouwd, maar moeten aan de volgende voorwaarden:

- Voor rolsteigers specifiek geldt nog dat deze alleen op een vlakke, stabiele ondergrond gebruikt mogen worden en nooit verplaatst als zich nog mensen op de steigerwerkvloer bevinden. De werkvloerhoogte van een rolsteiger bedraagt buiten maximaal 8 m en binnen maximaal 12 m.
- De afzonderlijke onderdelen moeten gekeurd zijn.
- Er moet een handleiding bij de rolsteiger voorhanden zijn.
- De rolsteiger moet opgebouwd zijn volgens de handleiding.
- Het gebruik van de rolsteiger moet zijn volgens de instructie van de handleiding.

Wanneer op mobiele steigers of werkplatformen gewerkt wordt, moeten de wielen geblokkeerd zijn. De steigers mogen niet verplaatst worden, terwijl er bovenop nog mensen aanwezig zijn.

9. Steigers en werkplatformen

Alle steigers op de locatie dienen opgebouwd, gemodificeerd en gedemonteerd te worden door een gecertificeerde steigerbouwer conform de VSB richtlijn (Vereniging van Steiger-, Hoogwerk- en Betonbekistingbedrijven) en geldende Nederlandse wet en regelgeving. Onbevoegde personen mogen nooit en te nimmer iets veranderen aan een (afgebouwde) steiger. Vaten of vergelijkbare voorwerpen mogen niet worden gebruikt als onderdelen van werkplatformen of steigers.

Met uitzondering van aluminium rol- en verplaatsbare steigers, worden er binnen ENGIE standaard klasse "4" steigers, oftewel "zware steigers" gebouwd. Op verzoek van de opdrachtgever kan hiervan afgeweken worden.

9.1. Standaardconfiguraties

Conform zoals deze in de VSB Richtlijn beschreven staan.

9.2. Standaardconfiguratie leverancier en / of steigerbouwbedrijf (al dan niet complex)

Steigers die, met aantoonbaar statische berekeningen en tekening, conform de rekenregels en specificaties van de VSB richtlijn steigers (VSB) gebouwd kunnen worden. De steiger voldoet daarmee aan een door de uitvoerende steigerbouw firma of de steigerleverancier gestandaardiseerde bouwvorm.

9.3. Niet standaard configuratie (altijd complex)

Steigers die niet voldoen aan de uitgangspunten voor de standaard configuratie en niet zijn opgenomen in het tekening / berekening register van de leverancier of de bouwer zijn niet standaard. Voor niet standaard steigers moet een statische berekening met tekening overlegd worden. De steigerbouw firma die belast is met de uitvoering van deze steigers, dient ENGIE Energie Nederland te allen tijde inzicht te geven in berekening en tekening.

9.4. Benaming en omschrijving van meest toegepaste steigers binnen ENGIE

Benaming	Omschrijving
Beklede steiger	Geheel of gedeeltelijk voorzien van beschermende afdichting in de vorm van zeil, gaasdoek, folie of soortgelijk materialen
Hangsteiger	Geheel of gedeeltelijk aan een bestaande constructie opgehangen.
Uitbouwsteiger	Niet staande steiger die is aangebouwd en diagonaal afgesteund tegen een bestaande (steiger)constructie.
Staande steiger	Een op eigen voetplaten steunende staande steiger.
Ondersteuningssteiger	Speciale steigerconstructie die uitsluitend dient tot het ondersteunen van betonbekistingen en/of de daarbij behorende voorzieningen
Overbrugging	Constructie van steigermateriaal met een vrijdragende lengte > 6 mtr.
Werkvloeren	Aaneengesloten afdichting voor de werkvloer voorzien van een dubbele leuning en kantplanken, geplaatst in bestaand steigerwerk.
Rolsteiger	Vrijstaande steiger die door middel van tenminste vier blokkeerbare zwenkwielen verplaatst kan worden. Steiger moet worden opgebouwd vanaf een gesloten ondergrond.
Trappenhuis	Steigerconstructie voorzien van onder 45° geplaatste geprefabriceerde traptreden min. Breedte 700 mm en voorzien van een dubbele leuning. Omloopbordessen met dubbele leuning.
Overkappingsteiger (tent)	Speciale steigerconstructie, exclusief afdichting, geschikt voor het aanbrengen van zeilen en eventuele golfplaten voor dakafdichting.
Hijsteiger	Steigerconstructie geschikt gemaakt voor het hijsen belastingen met een gewicht groter dan 200 kg.

9.5. Afkeur steigermateriaal

Steigermateriaal dient bij aanlevering op een ENGIE Energie Nederland locatie in goede staat te zijn. Hierbij zijn de Afkeurmaatstaven conform de VSB Richtlijn van kracht.

Hergebruik van steigermateriaal in een project, of bij storingen waarbij gebruik gemaakt wordt van reeds aanwezige steigermateriaal (interne opslag), is alleen toegestaan indien dit vooraf door de uitvoerende steigerbouw firma gecontroleerd is op de vereiste kwaliteit.

Ongeschikt materiaal dient:

- als zodanig duidelijk herkenbaar te worden gemaakt;
- zo snel mogelijk van de ENGIE Energie Nederland locatie te worden afgevoerd.

9.6. Aanvullende eisen voor Steigerwerk op de ENGIE locaties

- Tijdens montage- en eventuele aanpaswerkzaamheden, dient de met uitvoering belaste steigerbouwer, 100% gezeurd te zijn tegen vallen, van hoogte.
- In de steigerconstructie worden geen losse spieën gebruikt.
- Het gebruik van klaphekjes is verplicht.
- Voetplanken voor steigers bestaan uit gekramd hout.
- Staanders in looppaden of met gevaar voor aanrijden zijn voorzien van reflecterende markering.
- Werkvloeren worden met stalen liggers dicht gelegd, tenzij anders met opdrachtgever overeengekomen.
- Tijdens transport, laden en lossen wordt geborgd dat materialen niet naar beneden kunnen vallen.
- Te allen tijde wordt geborgd dat gereedschappen niet naar beneden kunnen vallen.

9.7. Uitvoeringsbeschrijving

Werkvoorbereiding

Informatie over plaatsing van een steiger en waar deze aan moet voldoen (functie, vloerbelasting, draagkracht ondergrond etc) maakt deel uit van de opdracht naar het gecontracteerde steigerbouwbedrijf. Het steigerontwerp wordt bepaald in samenspraak met de steigerbouwer en uitgevoerd volgens de Richtlijn Steigers VSB.

Steigers worden alleen geconstrueerd of veranderd door een erkende steigerbouwer.

Aanname van oplevering

Steigers die gereed zijn worden opgeleverd aan de opdrachtgever of diens vertegenwoordiger (Interventieverantwoordelijke, civiel coördinator of uitvoerder).

De opdrachtgever aanvaardt de oplevering nadat de "Checklist steigeroplevering" met positief resultaat is ingevuld en getekend door de opdrachtgever (of diens vertegenwoordiger). Na oplevering wordt door de opdrachtgever een voor vrijgave ondertekende steigerkaart (scaftag) geplaatst. Checklisten steigeroplevering worden bij een werkvergunning bewaard totdat de betreffende steigers zijn afgebroken.

Complexe steigers worden opgeleverd nadat een steigerinspecteur heeft gecontroleerd of de constructie conform berekeningen en tekeningen is uitgevoerd

9.8. Gebruik steigers

Een steiger wordt samengesteld of veranderd door een erkende steigerbouwer. Ten aanzien van het gebruik van steigers geldt het navolgende:

- Een steiger wordt alleen betreden wanneer deze goedgekeurd is en voorzien van een groen label (scaftag);
- Een steiger wordt alleen door daartoe bevoegde personen betreden (degenen die direct bij de uitvoering van de vergunde werkzaamheden betrokken zijn);
- De werkvloer wordt uitsluitend betreden of verlaten langs trappen of ladders die onderdeel vormen van de steiger zelf;
- Bankjes, trapjes en ander hulpmiddelen om de werkvloer te verhogen mogen niet worden gebruikt en ook mogen geen hefwerktuigen aan steigers worden bevestigd.
- Steigers met losse spieën worden niet gebruikt.
- Voor werken met elektrisch handgereedschap of kabels op een steiger, wordt minimaal aan één van de volgende condities voldaan:
 - de apparatuur is dubbel geïsoleerd;
 - de apparatuur is aangesloten achter een scheidingstrafo;
 - de apparatuur werkt op 'veilige spanning';
 - de apparatuur is aangesloten op een spanningsvoorziening met aardlek-beveiliging en de steiger is adequaat geaard.

De herkeuringstermijn van steigers is twee weken aangehouden mits er zich geen uitzonderlijke gebeurtenissen hebben voorgedaan met schadelijke invloed op de steiger. Na aanpassingen of schade aan een steiger wordt deze opnieuw gekeurd.

Voor complexe steigers, zoals hangsteigers en hoger dan 24 meter moet er van te voren een constructietekening en berekening gemaakt worden. Aanpassingen aan complexe steigers – met invloed op de constructie – worden uitgevoerd na schriftelijke toestemming van de constructeur of aan de hand van nieuwe berekeningen en tekeningen.

Er moet voor alle steigers een systeem van steigerkaarten worden gebruikt die de toestand van de steiger aangeven en in een steigerregister geregistreerd worden. Alle werkplatformen dienen voorzien te zijn van een geëigende veilige toegangsmogelijkheid zonder belemmeringen.

9.9. Aarding steigers

De instructie betreffende aarding van steigers is in bewerking bij ENGIE. In overleg met de projectveiligheidskundige van ENGIE afstemmen wanneer aarding aan steigers nodig zijn en de eisen te stellen aan aarding.

10. Barrières/tijdelijke afzettingen

Alle barrières of versperringen die bij het project gebruikt worden, dienen van deugdelijke materialen gemaakt te zijn en moeten sterk en hoog genoeg zijn om te voorkomen dat iemand valt. Daar waar een risico op een val bestaat, moet een rigide harde barrière worden geplaatst. De randafscherming dient minimaal 1 meter vanaf de rand te worden geplaatst en dient te bestaan uit een top rail, een midden rail en een stootplank.

Openingen in vloeren, trappengaten, platforms, loopbruggen en greppels waar mensen over enige afstand omlaag kunnen vallen, moeten adequaat afgeschermd worden en waar nodig goed verlicht en met borden gemarkeerd worden.

Barricades dienen ook te worden gebruikt om te voorkomen dat een zone wordt betreden waar een verhoogd risico bestaat op ongevallen, bijvoorbeeld door bovenliggende werkzaamheden. Dergelijke barricades dienen duidelijke visuele waarschuwingen te omvatten en er moeten contrasterende kleuren worden gebruikt.

Afhankelijk van de aanwezige risico's of de uit te voeren werkzaamheden worden gevaarlijke gebieden op één van de volgende manieren afgezet:

1. Roodwit lint/kettingwerk: geeft een verbod aan: het afgezette gebied mag niet worden betreden door onbevoegden.
Bijvoorbeeld in geval van:
 - Lekkage vanuit de installatie;
 - Hijswerkzaamheden, gebruik hoogwerker, etc.

Figuur 1. Verbodsmarkering

2. Geelzwart lint/kettingwerk: geeft een waarschuwing aan: het afgezette gebied mag niet worden betreden door onbevoegden.
Bijvoorbeeld in geval van:
 - Hoogdrukwerkzaamheden;
 - ATEX zonering;
 - Werkzaamheden met radioactieve bronnen. etc.

Figuur 2. Gevaarsmarkering

Wanneer continu toezicht niet mogelijk is, wordt een tijdelijke afzetting aanvullend voorzien van een gebods-, verbods- en/of gevaarsaanduiding (afgestemd op de te beheersen risico's).

Voorbeelden van gebods-, verbods- en gevaarsaanduiding

**Vanaf hier is
beschermende
kleding verplicht**

**Verboden
voor
onbevoegden**

**Waarschuwing
Gevaarlijke
stoffen**

Explosiegevaar

Radioactiviteit

Asbest

Tevens wordt, bij afwezigheid van het toezicht, een identificatie aangebracht met daarop naam en mobiele telefoonnummer van de verantwoordelijke voor de plaatsing van de afzetting.

11. Brandgevaarlijke werkzaamheden

Samenvattend moeten de volgende voorzorgsmaatregelen in acht genomen worden:

- Alleen gekwalificeerd en voldoende opgeleid personeel mag de werkzaamheden verrichten.
- Bij laswerkzaamheden, zuurstof –acetyleen snijbranden en slijpwerkzaamheden op hoogte dienen brandwerende afschermingen gebruikt te worden om vonken tegen te houden, het risico op brand te verlagen en omringende structuren te beschermen
- Bij het uitvoeren van werkzaamheden zijn in de onmiddellijke nabijheid van de werkplek gebruiksklare en voor het specifieke brandrisico geschikte blusvoorzieningen aanwezig. Bij het uitvoeren van brandgevaarlijke werkzaamheden worden geschikte afschermingen of opvangvoorzieningen gebruikt om verspreiding van hete delen zoals vonken, metaalsmelt en spatten te voorkomen. Hierbij kan men gebruik maken van metalen emmers, bakken of lasdekens.
- Zuurstof/acetyleen units dienen bij de regelaar voorzien te zijn van een terugslagbeveiliging. Ook de brander dient voorzien te zijn van een terugslagbeveiliging, wanneer lange slangen gebruikt worden.
- Heet werkzaamheden mogen niet verricht worden zonder geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Dampen en stoffen die het gevolg zijn van brandgevaarlijke werkzaamheden worden zoveel mogelijk bij de bron afgezogen in combinatie met ruimte ventilatie. Wanneer de ruimte onvoldoende natuurlijk wordt geventileerd, wordt mechanische ventilatie toegepast. Wanneer de ventilatie wordt uitgezet of de ventilatiegaten dichtgemaakt worden in verband met specifieke werkzaamheden draagt de medewerker een persoonlijke gasmeter.

12. Preventief onderhoud, keuring en voor ingebruikname inspecties

Al het ingezette materieel en overige arbeidsmiddelen dienen te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en moeten regelmatig door een daarvoor bevoegde instantie worden geïnspecteerd en gecontroleerd. Alle keuring plichtige arbeidsmiddelen, waaronder machines, dienen te zijn voorzien van een controle sticker of label. De eigenaar/gebruiker dient voorafgaand aan de werkzaamheden een controlelijst en certificaat van het materiaal te overleggen. De gebruiker moet van wettelijk keuring plichtige werktuigen, die o.a. gebruikt

worden voor het heffen en hijsen, een keuringscertificaat (kraanboek), voorafgaand aan het starten van de werkzaamheden, tonen.

Het regulier onderhoud voor materieel dient te worden uitgevoerd. Bijzondere arbeidsmiddelen worden voor ingebruikname op de locatie geïnspecteerd onder verantwoording van de operationeel leidinggevende.

13. Faciliteiten voor werknemers

De opdrachtnemer dient er voor te zorgen dat de faciliteiten geschikt zijn voor het personeel en overeenkomen met de omvang van de locatie, de aard van het werk en het aantal mensen dat gebruik maakt van de faciliteiten.

De faciliteiten moeten adequaat onderhouden en schoongemaakt worden met inachtneming van het volgende:

- Sanitaire voorzieningen
 - Adequaat gereinigd, geventileerd en verlicht
 - Adequate gescheiden voorzieningen voor mannen en vrouwen (indien van toepassing)
- Was faciliteiten
 - Beschikbaar op een geëigende locatie (d.w.z. in de onmiddellijke nabijheid van toiletten/kleedruimtes)
 - Adequate gescheiden voorzieningen voor mannen en vrouwen (indien van toepassing)
 - Heet en koud water uit de kraan
 - Zeep en andere geschikte reinigingsmiddelen
 - Handdoeken en andere geschikte middelen om te drogen
- Drinkwater
 - Waar dat om gezondheidsredenen nodig is, duidelijk zichtbaar markeren met borden
 - Beschikbaar stellen van bekertjes/kopjes etc. of andere geschikte drinkwijze
- Kleedruimtes en kluisjes
 - Faciliteiten om kleren te drogen
 - Adequate voorzieningen voor mannen en vrouwen (indien van toepassing)
- Rustruimtes
 - Voorzien in één of meerdere rustruimtes van een adequaat formaat
 - Er voor zorg dragen dat niet rokers beschermd worden tegen tabaksrook
 - Rookfaciliteiten ter beschikking stellen en schoonhouden
- Verwarming / airco
 - Gebruik maken van goed onderhouden elektrische apparaten
 - Adequate ventilatie verzorgen

Bijlage 7: UITVOEREN GRAAFWERKZAAMHEDEN

Voor het slooppject bovengronds slopen Centrale Gelderland zijn geen graafwerkzaamheden dieper dan 30 cm ten opzichte van het maaiveld voorzien. Het ondergrondse deel zal in een separaat project worden uitgevoerd. Indien het noodzakelijk is om toch graafwerkzaamheden uit te voeren, dient men vooraf een deelwerkplan en een TRA op te stellen. Dit deelwerkplan dient ter goedkeuring aan ENGIE gestuurd te worden.

Graafwerkzaamheden dienen expliciet aangegeven te worden in de werkvergunning. Tevens dient in de werkvergunning de condities en maatregelen aangegeven en bepaald te worden. Indien dit niet vooraf in de werkvergunning is aangegeven, dient een afzonderlijke werkvergunning voor de graafwerkzaamheden te worden aangemaakt.

De opdrachtnemer dient ter voorbereiding van en tijdens het uitvoeren van graafwerkzaamheden met de onderstaande zaken rekening te houden:

- Het kan voorkomen dat de ligging van kabels door verschillende oorzaken niet overeenkomt met de op de tekeningen aangegeven plaats. Om de exacte locatie van ondergrondse kabels of leidingleidingen te lokaliseren worden altijd proefsleuven gegraven. Het graven van proefsleuven wordt handmatig uitgevoerd. Alleen de eerste 0,20 meter mag machinaal worden uitgevoerd.
- Bij graafwerkzaamheden nabij elektrische installaties wordt de Installatieverantwoordelijke LS/HS geraadpleegd en dienen de werkzaamheden onder zijn verantwoordelijkheid uitgevoerd te worden.
- Bij graafwerkzaamheden in verontreinigd grond en/of grondwater wordt de milieuexpert / vergunning en de toezichthouder geraadpleegd om te bepalen op welke wijze veilig en milieu verantwoord kan worden gewerkt.
- Bij werkzaamheden in diepe putten en sleuven waarbij de diepte gelijk of dieper is dan de doorsnede de put of breedte van de sleuf, wordt er gehandeld conform besloten ruimtes.
- Bij brandgevaarlijke werkzaamheden in putten en sleuven wordt er gewerkt conform omschreven in bijlage 11, hoofdstuk 11 ("Brandgevaarlijke werkzaamheden").
- Indien de diepte van de uitgraving meer dan één meter bedraagt, moeten voorzieningen zijn getroffen tegen het inkalven van de taluds.
- Wanneer graafwerkzaamheden of grondbewerkingen binnen 5 meter van de leidingen en/of kabels van derden worden gepland moeten deze werkzaamheden altijd gemeld worden aan het Kabel en Leidingen Informatie Centrum (KLIC). De werkzaamheden moeten tenminste drie dagen voor aanvang telefonisch worden gemeld. Het KLIC informeert de eigenaren van de leidingen en/of kabels.
- De beheerder van de leidingen en/of kabels worden betrokken in de TRA.

Bijlage 8: BESLOTEN RUIMTES

Besloten ruimten zijn ruimten met een beperkte toegankelijkheid. De risico's zijn onder andere verstikking, brand- en explosie, risico voor bedwelming of vergiftiging en elektrocutie.

Om vast te stellen welke risico's samenhangen met de beoogde werkzaamheden en welke maatregelen moeten worden getroffen om deze te beheersen, wordt in de voorbereiding van werkzaamheden een Taak Risico Analyse uitgevoerd.

Voor aanvang van de werkzaamheden dient een vrijgavemeting uitgevoerd te worden door een functionaris met opleiding "gas meten". De meting dient uitgevoerd te worden m.b.v. gekalibreerde meters. Het resultaat van de vrijgavemeting wordt geregistreerd op de "Registratielijst gasmetingen" (gasmeetstaat). Om een besloten ruimte te kunnen vrijgeven dient de atmosfeer in die ruimte aan de volgende criteria te voldoen:

- Zuurstofgehalte ligt tussen 19 en 23 vol%;
- Concentratie brandbare/explosieve gassen < 10 % LEL; Streefwaarde 0 % LEL;
- Concentratie van overige stoffen < 20% MAC. Hierbij wordt de streefwaarde 0 aangehouden. Daar waar meetapparatuur geen waarden aangeven zijn de alarmwaarden van toepassing.

Bij de toegang tot de besloten ruimte wordt een signalerings- en registratiebord geplaatst. Overige geopende mangaten (t.b.v. ventilatie) mogen niet worden betreden en zijn voorzien van een bord 'verboden toegang'; Gasmeetstaat en werkplan zijn op het bord gehangen, ten teken dat de besloten ruimte door projectleider sloop is opgeleverd voor uitvoering van werkzaamheden;

Voorgenomen beheersmaatregelen zijn voorafgaand aan de werkzaamheden door de toezichthouder/interventieverantwoordelijke op aanwezigheid en werking gecontroleerd; taken, risico's en beheersmaatregelen zijn voorafgaand aan de werkzaamheden door de toezichthouder/interventieverantwoordelijke besproken met uitvoerende medewerkers en mangatwacht; Bij het mangat dat als toegang tot de besloten ruimte wordt gebruikt is een mangatwacht aanwezig men voldoende kennis en middelen om in noodsituaties adequaat te melden en te handelen.

Werkuitvoerders die de besloten ruimte betreden hangen hun fotobadge op het registratiebord; De toezichthouder/interventieverantwoordelijke geeft bij meerdaagse werkzaamheden de besloten ruimte iedere dag opnieuw vrij nadat met metingen is vastgesteld dat de atmosfeer in de ruimte nog steeds voldoet aan voorgenoemd criteria.

Wanneer geborgd is dat acute gezondheidsgevaaren zoals verstikking, bedwelming, vergiftiging, elektrocutie en explosiegevaar zijn uitgesloten, kan een besloten ruimte (tijdelijk) opgeheven worden. In de TRA wordt aangegeven welke maatregelen dan kunnen vervallen en welke worden genomen i.v.m. eventuele moeilijke toegankelijkheid.

Signalering "Besloten ruimte" (rood bord met witte tekst).

Bijlage 9: EXPLOSIEGEVAARLIJKE OMGEVING

Om veilig te kunnen werken is het uitgangspunt dat ieder explosierisico tot nul wordt gereduceerd. Het voorkomen van ontstekingsbronnen in explosiegevaarlijke omgevingen is een vereiste. Bij het uitvoeren van werkzaamheden heeft het wegnemen van de bron (installatie en omgeving productvrij opleveren) de voorkeur. Hierdoor zijn verdere beheersmaatregelen in het kader van bestrijding van het explosierisico niet van toepassing. Indien het productvrij opleveren van installatie of omgeving niet mogelijk is, zijn onderstaande algemene en specifieke maatregelen van toepassing.

Explosiegevaarlijke omgevingen zijn ingedeeld in zones.

Zone indeling	Toelichting	Kans op explosieve atmosfeer
Zone 0 Zone 20	Is het gebied waar een explosieve atmosfeer voortdurend of herhaaldelijk, gedurende lange perioden aanwezig is.	Hoog
Zone 1 Zone 21	Is het gebied waar een explosieve atmosfeer bij normaal bedrijf zeer wel mogelijk, of af en toe aanwezig is.	Reëel
Zone 2 Zone 22	Is het gebied waar een explosieve atmosfeer bij normaal bedrijf niet waarschijnlijk, of, wanneer toch aanwezig, dit van korte duur is.	Klein

Voor werkzaamheden in explosiegevaarlijke omgevingen, is het opstellen van een Taak Risico Analyse (TRA) verplicht.

Voor werkzaamheden die tevens brandgevaar met zich mee brengen gelden tevens de voorwaarden zoals omschreven in bijlage hoofdstuk 11: brandgevaarlijke werkzaamheden.

De opdrachtnemer dient ter voorbereiding van en tijdens het uitvoeren van werkzaamheden in explosiegevaarlijke ruimtes met de onderstaande zaken rekening te houden:

- Indien explosiegevaarlijke ruimtes onvoldoende worden geventileerd, worden aanvullende ventilatiemaatregelen genomen. Wanneer onvoldoende natuurlijk kan worden geventileerd, dient geforceerde ventilatie toegepast te worden. Ventilatiemaatregelen mogen er niet toe leiden dat een stofexplosierisico wordt gecreëerd.
- Voorafgaand aan en waar nodig tijdens de werkzaamheden worden gasmetingen uitgevoerd op de mogelijke aanwezigheid van een explosieve atmosfeer (vol% LEL). Gasmetingen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk iv (besloten ruimtes). Aan het begin van elke werkdag, en bij langdurige tussentijdse onderbrekingen dient de werkplek opnieuw gecontroleerd te worden. In verband met stof wordt voorafgaand aan de werkzaamheden een visuele inspectie uitgevoerd op de aanwezigheid ervan en de preventieve maatregelen vastgesteld.
- Afhankelijk van de risico's kan de projectleider strengere eisen stellen. De toezichthouder overtuigt zich, bij aanvang van en zonodig tijdens de werkzaamheden, dat de juiste preventiemaatregelen zijn genomen, respectievelijk worden gerespecteerd.
- De toezichthouder/interventieverantwoordelijke houdt toezicht op de werkzaamheden en de daarbij horende preventiemaatregelen.
- Bij het uitvoeren van werkzaamheden zijn in de onmiddellijke nabijheid van de werkplek gebruiksklare en voor het specifieke brandrisico geschikte blusvoorzieningen aanwezig.
- Bij het uitvoeren van werkzaamheden in een omgeving met explosierisico worden geschikte afschermingen of opvangmogelijkheden gebruikt om verspreiding van hete delen zoals vonken, metaalsmelt en spatten te voorkomen. Hierbij kan men gebruik maken van metalen emmers/bakken of lasdekens.

Voor de afzonderlijke zones dienen specifieke maatregelen getroffen te worden:

Zone 0 en 20

- Werkzaamheden in zone 0 of 20 worden slechts bij hoge uitzondering en onder de volgende voorwaarden toegestaan:
- Gebruik van vonk- en vuurvormend gereedschap is verboden;
- Toepassen explosie veilig gereedschap, geschikt voor de zoneklasse geschikt, verplicht;
- Toepassen antistatische materialen en –middelen verplicht;

- In zone 20 is gebruik van pneumatisch gereedschap verboden indien het risico van opwervelen van stof aanwezig is;
- Vrijgekomen stof wordt met een explosieveilige stofzuiger verwijderd;
- Het dragen en gebruiken van mobiele telefoons, portofoons en gehoorapparaten is **verboden**.

Zone 1 of 21

Werkzaamheden in zone 1 of 21 worden onder de volgende voorwaarden toegestaan:

Zone 1

- Gasmetingen tonen aan, dat er geen explosiegevaar aanwezig is;
- Tijdens werkzaamheden wordt de omgeving continu bemeten met een stationair opgestelde continue meter met alarm;
- De personen, die de werkzaamheden uitvoeren dragen persoonlijke monitoren met alarmfunctie;
- Tijdens de werkzaamheden wordt voorzien in communicatiemiddelen, die continu in verbinding staan met de wacht;
- Het dragen en gebruiken van mobiele telefoons, portofoons en gehoorapparaten is **verboden**.

Zone 21

- Gebruik van vonk- en vuurvormend gereedschap of brandgevaarlijk werk is verboden;
- Toepassen explosieveilig gereedschap, geschikt voor de zoneklasse geschikt, verplicht;
- Inspectie toont aan, dat er geen explosiegevaar aanwezig is;
- Het gebruik van pneumatisch gereedschap is verboden indien het risico van opwervelen van stof aanwezig is;
- Vrijgekomen stof wordt met een explosieveilige stofzuiger verwijderd;
- Tijdens de werkzaamheden wordt voorzien in communicatiemiddelen, die continu in verbinding staan met de wacht;
- Een brandwacht houdt toezicht op de werkzaamheden en treedt indien nodig correctief en repressief op;
- Het dragen en gebruiken van mobiele telefoons, portofoons en gehoorapparaten wordt **toegestaan**.

Zone 2 of 22

Werkzaamheden in zone 2 of 22 worden onder de volgende voorwaarden toegestaan:

Zone 2

- Gasmetingen tonen aan, dat er geen explosiegevaar aanwezig is;
- Tijdens werkzaamheden wordt de omgeving volgens meetplan bemeten;
- Tijdens de werkzaamheden wordt voorzien in communicatiemiddelen, die continu in verbinding staan met de wacht;
- Het dragen en gebruiken van mobiele telefoons, portofoons en gehoorapparaten wordt **toegestaan**.

Zone 22

- Gebruik van vonk- en vuurvormend gereedschap of brandgevaarlijk werk is verboden;
- Toepassen explosieveilig gereedschap, geschikt voor de zoneklasse geschikt, verplicht;
- Inspectie toont aan, dat er geen explosiegevaar aanwezig is;
- Het gebruik van pneumatisch gereedschap is verboden indien het risico van opwervelen van stof aanwezig is;
- Vrijgekomen stof wordt met een explosieveilige stofzuiger verwijderd;
- Tijdens de werkzaamheden wordt voorzien in communicatiemiddelen, die continu in verbinding staan met de wacht;
- Een brandwacht houdt toezicht op de werkzaamheden en treedt indien nodig correctief en repressief op;
- Het dragen en gebruiken van mobiele telefoons, portofoons en gehoorapparaten wordt **toegestaan**.

Bijlage 10: WERKEN MET OF IN DE NABIJHEID VAN (MOGELIJK) RADIOACTIEF BESMETTE (ONDER)-DELEN

Ioniserende straling kan schadelijk zijn voor het lichaam. De aard en ernst van de schade en de kans op optreden van de schade hangt sterk af van de mate van blootstelling.

Om veilig te kunnen werken is het uitgangspunt voor het ontvangen van stralingsdosis: ALARA (As Low As Reasonably Achievable).

Het ALARA – principe gaat uit van de volgende principes:

- Het houden van zo veel mogelijk afstand;
- Het beperken van de blootstellingstijd;
- Het zorgen voor een afscherming tussen de persoon en het stralende object;
- Het gebruik van een bron met zo laag mogelijke activiteit.

Algemene maatregelen

Het gebied waar de handelingen worden uitgevoerd, dient afgezet te worden met zwart/geel lint zodat het dosistempo buiten de afzetting lager dan 2,5 $\mu\text{Sv/h}$ is (zone afbakening); (e.e.a. conform NEN-3011); De handelingen bij voorkeur uitvoeren op tijdstippen van de dag dat het aantal personen op de plaats zo gering mogelijk is. Tijdens het werk dient men een dosimeter te dragen.

Werken met/aan de ioniserende rookmelders

Werkzaamheden aan ioniserende rookmelders worden onder de volgende voorwaarden toegestaan:

- Rookmelders mogen alleen op een niet destructieve wijze worden verwijderd. Wel mag de melder van de bevestigingsvoet worden verwijderd;
- Verwijderde rookmelders worden in een gesloten container verzameld.
- De rookmelders worden afgevoerd naar een erkend bedrijf.

Werken met/aan radioactief gecontamineerde materialen

Elk gedolven mineraal, zoals aardolie en steenkool, bevat radioactieve stoffen. Deze komen vrij tijdens de verbranding, waarna ze zich hechten aan de vuurhaardwanden en brandermonden en/of nestelen zich in de poriën van bijvoorbeeld de druppelvangpakketten.

Radioactief gecontamineerde materialen kunnen onder andere zijn:

- Schroot uit ketel: met radionuclides besmet;
- Delen uit de rookgasreiningsinstallatie.
- Vuurvaste bemetseling (ketel- en branderbemetseling)
- Etc.

Indien bij stralingsmetingen aan een lading metaal of schroot een verhoogd stralingsniveau wordt vastgesteld, dient zo spoedig mogelijk nader onderzoek uitgevoerd aan de buitenzijde van de lading. Het is daarbij niet toegestaan het transportmiddel te openen, de lading te lossen of op een (bulk)lading te klimmen.

Indien een lading metaal of schroot met radioactieve stoffen wordt aangetroffen, dan moet dit onmiddellijk aan de "Dienst-Doend-Ambtenaar Toezicht Straling" (DDA) van de VROM-Inspectie worden gemeld. Blootstelling aan radionucliden via de luchtwegen, spijsvertering en bij huidcontact (open wonden) kan leiden tot verschillende soorten aandoeningen. De straling van dit soort radionucliden dringt niet door de huid heen.

Wanneer voor bijv. wanddiktemetingen de wand vrij van deze slak gemaakt moet worden middels slijpen of stralen is het zogenaamde nuclide regime van toepassing.

Indien er wordt gewerkt aan delen van de installatie die mogelijk besmet zijn met radionucliden worden er altijd metingen verricht.

Bijlage 11: ASBEST EN KERAMISCHE VEZELS

Voor asbest specifieke zaken zal door ENGIE een externe asbestdeskundige worden ingehuurd. Door ENGIE is een asbestinventarisatie uitgevoerd.

Het asbestverwijderingsbedrijf zorgt voor de afvoer en de registratie van het asbest en asbest besmetmateriaal conform het Landelijk Asbest Volg Systeem (LAVS).

Bij het vermoeden of constateren van het vrijkomen van niet geïnventariseerde asbest- of keramische vezels worden de werkzaamheden direct gestaakt en begeven de aanwezige personen zich buiten het werkgebied. Dit wordt gemeld aan de toezichthouder/IVV-er van ENGIE. Er zal dan nader onderzoek uitgevoerd. Alle werkzaamheden dienen conform de huidige wetgeving uitgevoerd te worden. Alle werkzaamheden binnen het afgezette gebied worden onderbroken.

Bijlage 12: OMGANG MET GEVAARLIJKE STOFFEN

De opslag van gevaarlijke stoffen zal conform de huidige wet- en regelgeving (waaronder de PGS) worden uitgevoerd.

De ENGIE projectleider dient gevaarlijke stoffen die meegenomen wordt naar de slooplocatie schriftelijk goed te keuren. Alle relevante informatie inclusief een actueel Material Safety Data Sheet dient aan de projectveiligheidskundige beschikbaar worden. Deze informatie zal worden gearhiveerd in het projectarchief.

Gebruik van gevaarlijke stoffen

Neem gerichte maatregelen tijdens het gebruik van gevaarlijke stoffen om blootstelling (inademing, aanraking, opname oraal, opname via de ogen) te voorkomen.

Op de werkplek waar de gevaarlijke stof wordt gebruikt is een MSDS aanwezig. Deze bevatten informatie met betrekking tot de veiligheid, eerste hulpverlening en milieubescherming.

Op de werkplek is uitsluitend de benodigde werkvoorraad aanwezig in een deugdelijke (gebruiks)verpakking met de wettelijke etikettering.

Werken met gevaarlijke stoffen

Voor alle werkzaamheden die verricht worden met gevaarlijke stoffen (ook aanwezige rest residuen) dient een risicoanalyse te worden verricht.

Bij de blootstelling aan gevaarlijke stoffen dient met binnen de limieten te blijven die in erkende blootstellingrichtlijnen aangegeven worden en in principe dient de blootstelling zo laag als redelijkerwijze mogelijk (ALARP) gehouden te worden.

De medewerkers die aan de slag gaan met gevaarlijke stoffen krijgen voorlichting voorafgaand aan het starten van hun werkzaamheden en maken gebruik van specifieke PBM's zoals in de TRA omschreven.

Wanneer bij het gebruik van gevaarlijke stoffen wordt gemorst, wordt de vrijgekomen gevaarlijke stof op een zorgvuldige wijze opgevangen, geabsorbeerd en afgevoerd. Conform informatie op de MSDS.

Als er gevaarlijke stoffen worden gemorst en deze kunnen niet zorgvuldig opgevangen worden dan wordt dit gezien als een incident en wordt er vervolgens door de milieu-expert / vergunningen beoordeeld of dit meldingswaardig is richting bevoegd gezag.

Bemonsteren van gevaarlijke stoffen vindt plaats met gebruik van de juiste PBM's.

Vervoer van gevaarlijke stoffen vindt enkel plaats door gecertificeerde vervoersbedrijven.